

Møteinnkalling

Utvalg: Færder nasjonalparkstyre

Møtested: Nasjonalparksenteret

Dato: 06.12.2017

Tidspunkt: 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 99 74 42 25. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Eventuelle kommentarer til protokollen fra forrige møte oversendes sekretariatet.

Det inviteres til felles julelunsj kl 14.00 for nasjonalparkstyret og styret for besøkssenteret. Fagpersoner i nettverket blir også invitert.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 15/2017	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte (vedlegg)		2003/1055
ST 16/2017	Referatsaker a) Brev om infotavler til Miljødirektoratet (vedlegg)		2003/1055
ST 17/2017	Delegerte saker a) Merking av steinkobbe – Havforskningsinstituttet (vedlegg) b) Filming fra drone – Fulehuk fyr (vedlegg) c) Filming fra drone – Vestfold fylkeskommune (vedlegg) d) Arkeologisk registrering – Vestfold fylkeskommune (vedlegg) e) Kartlegging av stillehavsøsters fra drone – Havforskningsinstituttet (vedlegg) f) Helikoptertransport av materialer – Bukkholmen (vedlegg) Vedtaksaker a) Foreløpig budsjett – prognose forbruk 2018 (vedlegg) b) «Utslippsfri nasjonalpark» (vedlegg) Vedtaksaker - enkeltvedtak		2003/1055
ST 18/2017	Gbnr 136/1 - Lindholmen 2 - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - tilbygg til fritidsbolig		2017/6261
ST 19/2017	Gbnr 136/1 - Lindholmen 2 - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - oppføring av nytt uthus		2017/6238
ST 20/2017	Gbnr 132/4 - Mellom Bolæren - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - bruksendring av uthus til sommerovernatting		2017/1797
ST 21/2017	Informasjonssaker a) Kartlegging av naturtyper under vann i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker – nytt prosjekt – unntatt offentlighet – sendes separat b) Restaurering av økosystemer i marine nasjonalparker – nytt prosjekt c) Status besøksstrategien (vedlegg) d) Nytt nasjonalparkstyre – nominasjon – takk til utgående medlemmer (vedlegg)		2003/1055

e) Møteplan 2018 (vedlegg)

ST
22/2017

Eventuelt

2003/1055

Færder nasjonalpark

FÆRDER NASJONALPARKSTYRE 27.09.2017 – PROTOKOLL

Tid: kl. 1400 – 1630

Sted: Besøksenteret Færder nasjonalpark

Til stede:

Roar Jonstang

Bente Kleppe Bjerke

Karen Lie

Pål Syse

Rune Hogsnes

Sak 10/2017 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

Behandling:

Innkalling og protokoll ble godkjent.

Sak 11/2017 Referatsaker

Behandling:

Styret tok sakene til etterretning.

Sak 12/2017 Delegerte saker

Behandling:

Styret tok sakene til etterretning.

Sak 13/2017 Andre vedtak

Behandling:

Til sak a – nominering og oppnevning av nye representanter til nasjonalparkstyret etter valget i ny Færder kommune:

Styret viser til at Nøtterøy og Tjøme kommuner blir slått sammen fra og med årsskiftet 2017/18. I den forbindelse er det holdt felles kommunevalg i de to kommunene i 2017. Nasjonalparkstyret mener at Færder nasjonalparkstyre fortsatt bør ha 5 medlemmer. I tråd med dette bør det nomineres 4 representanter til styret fra nye Færder kommune, som sendes Miljødirektoratet for endelig oppnevning.

Sak 13/2017 Informasjonssaker

Behandling:

Styret tok sakene til etterretning.

Til sak a – informasjonstavler og skjøtsel:

Det bør lages info om hvor det finnes bålpanner i nasjonalparken.

Styret anbefaler at informasjonstavler også formidles gjennom nasjonalparkens nettside og Facebook.

For at også guiding i nasjonalparken skal bli av god kvalitet, bør det arrangeres et nytt kurs for nasjonalparkverter. Alle som arbeider i tilknytning til innfallsportene i nasjonalparken, bør delta i et slikt kurs.

Styret er opptatt av at frivillige brukes til oppgaver i nasjonalparken, bl.a. skjøtsel.

Sak 14/2017 Eventuelt

Behandling:

Rune Hogsnes ga honnør til sekretariatet for god framdrift og gjennomføringsevne i forvaltningen av nasjonalparken.

Færder nasjonalpark

Miljødirektoratet v/Ellen Hambro

Vår saksbehandler / telefon:

Deres referanse:

Vår referanse:

Vår dato

07.11.17

Arkivnr:

INFORMASJON OM VERNEOMRÅDENE – DETALJSTYRING

Gjennom lengre tid har vi erfart at deler av Miljødirektoratet detaljstyrer ytre etater i altfor stor grad. Dette kan umulig være i tråd med regjeringens intensjoner om forenklinger i forvaltningen. Vi ber om at rutiner legges om til en mer effektiv rammestyring, slik at detaljstyring og saksbehandlingstider i Miljødirektoratet kuttes ned.

I dette brevet bruker vi produksjon av informasjonstavler som eksempel:

Gjennom en rekke beslutninger de senere år er det lagt stor vekt på brukerorientering i forvaltningen av verneområdene, og særlig nasjonalparkene. Norsk natur, med nasjonalparkene som de fremste representantene, er viktige for et voksende reiseliv. I den sammenheng er tilstrekkelig informasjon helt avgjørende. Undersøkelser viser at gode informasjonstavler og oppmerking av stier er blant tiltakene som besøkende etterspør aller mest.

Produksjon av informasjonstavler har stått på vent i 2 år nå. Årsaken har vært at Miljødirektoratets merkevare har vært under utvikling, med en rekke komplikasjoner og forsinkelser. Når malene omsider var klare, sendte imidlertid Miljødirektoratet ut beskjed om at de allikevel ikke kan tas i bruk, og at det må lages et nytt planverk (besøksstrategier) før informasjonstavler kan tas i bruk. Alle besøksstrategier skal godkjennes i Miljødirektoratet, og kommer i tillegg til forvaltningsplaner som allerede er godkjent av direktoratet. Dette vil føre til en ny, stor utsettelse av arbeidet med informasjonstavler.

Færder og Ytre Hvaler er verneområder nær noen av Norges aller mest folkerike byer og tettsteder, og brukerne forventer å finne god informasjon. Å vente i flere år på dette aksepteres ikke blant brukerne. Dette oppfattes som uprofesjonelt, og kan umulig være i tråd med regjeringens signaler om at nasjonalparkene skal være utstillingsvindu for norsk natur.

Sammenlignet med andre direktorater som den lokal og regionale forvaltningen samarbeider med, er det vår vurdering at nasjonalparkseksjonen ikke klarer å få til en rammestyring av

Fylkesmannen i Vestfold
Telefon: 33 37 10 00

E-post: fmvepostmottak@fylkesmannen.no
<http://faerdernasjonalpark.no/>

Postadresse:
Postboks 2076
3103 Tønsberg
Orgnr. 974762501

Besøksadresse:
Statens Park - Hus 1
Anton Jenssens gate 4

virksomheten. De utøver en detaljstyring som gjør at svært mye stopper opp. Foruten forsinkelsene med informasjonstavlene, tok det ca. ett år å få godkjent forvaltningsplanen for Færder nasjonalpark i Miljødirektoratet. Den var grundig gjennomarbeidet og direktoratet hadde etter all ventingen praktisk talt ikke kommentarer. Ut fra det vi har sett så langt av detaljstyring og saksbehandlingstider, vil det ta svært lang tid for direktoratet å få godkjent alle de besøksstrategiene som nå kreves før informasjonstavler kan settes i produksjon. Et ytterligere eksempel på detaljstyring er at direktoratet faktisk nå sitter og behandler en og en informasjonstavle. Kan dette være i tråd med regjeringens ønske om økt effektivitet og forenklinger i forvaltningen?

Denne onde sirkelen må stoppes og prosedyrene forenkles. Nasjonalparkseksjonen må gis en kompetanse slik at de blir i stand til å utøve rammestyring på et fornuftig nivå, slik praksisen er i andre direktorater.

Det finnes mye kompetanse lokalt som kan settes inn i dette arbeidet. Dersom dere allikevel skulle mene at lokal kompetanse er for svak, må dere prioritere kompetansehevede tiltak i ytre etater, framfor den detaljstyring som foregår nå.

I den relativt nyetablerte Færder nasjonalpark må man under enhver omstendighet få til en løsning, slik at flere tavler kan settes ut før hovedsesongen i 2018. Struktur for informasjonstavler og hvor disse skal plasseres ut i terrenget er nøye beskrevet i godkjent forvaltningsplanen, både i tekst og på kart. Vi legger også opp til å få en oppsummering av besøksstrategien ferdig tidlig i 2018, basert på de føringer som ligger i den godkjente forvaltningsplanen.

Det har utviklet seg et nært og godt samarbeid mellom Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker. Selv om eksempler i dette brevet er hentet fra Vestfold, slutter også forvaltningsmyndigheten i Ytre Hvaler seg til de vurderingene som er gjort.

Denne henvendelsen har to hovedformål:

- **Å unngå at arbeidet med informasjonstavler i nasjonalparker og andre viktige verneområder blir forsinket med ytterligere ett år eller mer.**
- **Å puffe på slik at nasjonalparkseksjonen begynner å styre ytre etater på en annen måte; mindre detaljstyring, mindre rigorøse plankrav og godkjenningsprosedyrer, og mer rammestyring. Dagens situasjon er uholdbar og bidrar til svekket omdømme både for Miljødirektoratet og de som sitter i førstelinjen med den operative forvaltningen.**

Kopi av dette brevet sendes også til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet, som eksempel på uhensiktsmessig detaljstyring i statsforvaltningen.

Avslutningsvis vil vi også benytte anledningen til å trekke fram et eksempel på effektiv forvaltning. I det tverrfaglige prosjektet «Krafttak for kysttorsken» samarbeider Ytre Hvaler

og Færder nasjonalparker tett, myndighet er tilstrekkelig delegert og Miljø- og Fiskeridirektoratet spiller sammen en flott rolle som støttespillere, sammen med lokale og regionale myndigheter i Ytre Oslofjord. Her spiller Miljødirektoratet en forbilledlig rolle.

Med hilsen

Roar Jonstang

Leder i Færder nasjonalparkstyre

Ordfører i nye Færder kommune

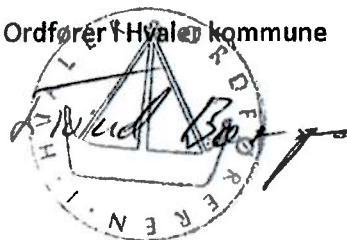

Nøtterøy kommune
Ordfører

Eivind Norman Borge

Leder i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre

Ordfører i Hvaler kommune

Ytre Hvaler kommune

Kopi:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Klima- og miljødepartementet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter, delegert myndighet		

Søknad om merking av steinkobbe i Færder nasjonalpark

Vedtak

Havforskningsinstituttet får tillatelse til å fange og merke steinkobbe i 2017. Tillatelsen gis i medhold av Naturmangfoldlovens § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- tillatelsen gjelder fra 10. august 2017 til og med 20. oktober 2018
- Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år til Færder nasjonalpark, med vekt på informasjon av forvaltningsmessig interesse for nasjonalparken

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

I søknaden skrev Havforskningsinstituttet blant annet: «*Forvaltningsmålet for steinkobbe er en bestandsstørrelse på ca. 7000 steinkobber langs norskekysten, ... Steinkobbe forvaltes som egne bestander innenfor hvert fylke. Forvaltningen av steinkobbe forutsetter oppdatert kunnskap om bestandenes størrelse, utbredelse, bestandsidentitet og økologisk betydning. Dette innebærer rutinemessig overvåkning med målsetting om nye landsdekkende bestandstall hvert femte år. I tillegg forutsettes det forskning, blant annet for å skaffe kunnskap om de lokale steinkobbebestandenes utbredelse og habitatbruk, hvor merking med sendere er en særlig godt egnet metodikk. Kunnskap om steinkobbenes bestandsstruktur, habitatbruk, diett og matkonsum i norsk Skagerrak er viktig for å kunne gi gode forvaltningsråd. Det er sterke krav fra lokale fiskere, delvis støttet av lokale myndigheter, om å redusere bestanden(e) av steinkobbe i det aktuelle området. Påstander om at steinkobbene spiser opp all fisk, særlig torsk, fremsettes stadig. Det finnes lite data om steinkobbenes migrasjoner i området. Innenfor hele dette området finnes det rundt 800 steinkobber (telling i 2016), hvor de fleste holder til i Østfold og Vestfold. For å få mer*

kunnskap planlegges det å merke totalt inntil 15 steinkobber med GPS/GSM sendere. Telemetri av villlevende steinkobber er den eneste metoden som gir adekvate data om posisjon og dykkeadferd, og som dermed gjør det mulig å identifisere beiteområder og utbredelse gjennom året. ... Diettdata brukes i bioenergetisk modellering som gjør det mulig å beregne matkonsumet til steinkobbene. Selenes konsum av forskjellige arter kan dermed evalueres i forhold til uttak fra fiskeriene. ...

Undersøkelsene omfatter levende fanging av inntil 7 steinkobber (i 2017) med bruk av garn. Senderne vil bli limt på ryggen til dyrene (se vedlagt tillatelse fra Mattilsynet). Det vil bli også tatt en liten vevsprøve (DNA) fra svømmehuden på en baksveiv for studier av bestandsstruktur, samt enkel identitetsmerking med et plastmerke (rototag) i svømmehuden.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

Verneforskriften for Færder nasjonalpark gir forbud mot ferdsel 15.04 – 15.07 i sone B, se § 3 pkt. 5.2. samt forbud mot skade og unødig forstyrrelse av dyrelivet se § 3, punkt 3.1. Dette gjelder uavhengig av ferdselsforbud. Fangst og merking krever derfor dispensasjon fra verneforskriften. Etter naturmangfoldlovens § 48 kan det gjøres unntak fra forbudet dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Forholdet til naturmangfoldloven

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget og § 9 Føre-var-prinsippet

Merkingen skal gi nødvendig kunnskap til forvaltning av selbestandene.

Undersøkelsene bør ikke begrenses ut fra disse bestemmelsene.

§ 10 Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning

Tiltaket vil medføre en forstyrrelse av fugler og dyr under merkingen. Varigheten av forstyrrelsene er liten. Det ser ikke ut til å være grunn til å ferdes innenfor sone B i perioden med ferdselsforbud

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Vurderes å ha liten relevans i saken.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Anerkjente merketeknikker utført av faglig dyktig personell vil bli benyttet.

Naturmangfoldlovens § 48 (generelle dispensasjonsregler)

Kravet er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter

generelt, og i sone B er sjøfuglene spesielt viktige. Verneforskriften § 3punkt 3.2 slår fast at bestemmelsene ikke er til hinder for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.

Nasjonalparkforvalter ser merking av steinkobbe som en forutsetning for ansvarlig forvaltning av arten og at undersøkelser vil gi ønsket kunnskap til bruk i forvaltningen av nasjonalparken.

Konklusjon

Havforskningsinstituttet får tillatelse til å fange og merke steinkobbe i 2017. Tillatelsen gis i medhold av Naturmangfoldlovens § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- tillatelsen gjelder fra 10. august 2017 til og med 20. oktober 2018
- Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år til Færder nasjonalpark, med vekt på informasjon av forvaltningsmessig interesse for nasjonalparken

Vedlegg:

Søknad fra Havforskningsinstituttet om merking av steinkobbe i Skagerak.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		

Dispensasjon for filming fra drone i Færder Nasjonalpark- Nøtterøy kommune

Forslag til vedtak

Nasjonalparkforvalter gir Stiftelsen Fulehuk Fyr, under henvisning til naturmangfoldloven § 48, dispensasjon fra verneforskriften § 3 punkt 7.2 for å lage en film om stiftelsen og Fulehuk fyr i Færder nasjonalpark i Nøtterøy kommune med drone.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder fra 10. november til og med 31.12 2017
- Stiftelsen Fulehuk Fyr rapporterer resultatet til Færder nasjonalpark innen 1. mars 2018.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Stiftelsen Fulehuk Fyr skriver blant annet: «Filmen skal brukes til markedsføring og opplysningsarbeid for Stiftelsen Fulehuk Fyr. Flyvningen vil forhåpentlig foregå i tre perioder a 20 minutter (tre batterier) – når været er best lørdag 11. november og/eller søndag 12. november...»

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

En del av verneforskriftens formålsparagraf er slik: «*Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.*»

Verneforskriftens § 3 pkt. 7.2 setter forbud mot unødvendig støy i nasjonalparken, herunder bruk av modellfly og lignende, jevnfør også verneforskriften § 3 pkt. 3.1. Dispensasjon kan gis etter naturmangfoldloven § 48. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Vurdering

Formidling av kulturhistorien i nasjonalparken er i samsvarer med verneformålet. Informasjon om stiftelsen og fyret bidrar også til å formidle muligheten for naturopplevelser. Filming fra drone antas å være en av de mest effektive måter å dokumentere dette, med så lite forstyrrelse som mulig. Forstyrrelsene av flyvningen er kortvarig. Selv om dronen gir noe støy og kan påvirke fugl, er de negative effektene små, særlig i november. Tiltaket er ikke i strid med verneformålet, og påvirker ikke verneverdiene i nevneverdig grad.

Droneflyvningen vurderes som godt nok opplyst. Teknologi og metode er velkjent. Bruk av drone som fremmer deler av verneformålet, åpner ikke for forventninger om bruk som har overvekt av negative virkninger. Kravene i naturmangfoldloven §§ 8-12 ansees ivaretatt.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter gir Stiftelsen Fulehuk Fyr, under henvisning til naturmangfoldloven § 48, dispensasjon fra verneforskriften § 3 punkt 7.2 for å lage en film om stiftelsen og Fulehuk fyr i Færder nasjonalpark i Nøtterøy kommune med drone.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder fra 10. november til og med 31.12 2017
- Stiftelsen Fulehuk Fyr rapporterer resultatet til Færder nasjonalpark innen 1. mars 2018.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

g

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		

Dispensasjon for filming fra drone i Færder Nasjonalpark- Nøtterøy og Tjøme kommuner

Forslag til vedtak

Nasjonalparkforvalter gir, under henvisning til naturmangfoldloven § 48, tillatelse til Vestfold Fylkeskommune for å lage en film om padleled i Færder nasjonalpark i Tjøme kommune med drone.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder fra dags dato til og med 31.12 2017
- Vestfold Fylkeskommune rapporterer resultatet til Færder nasjonalpark innen 1. mars 2018.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Vestfold Fylkeskommunes avdeling for friluftsliv ønsker at filmen skal vise intensjonen med en padleled og skriver blant annet: «..et motivasjonsprosjekt for det enkle friluftslivet.

Kontaktperson og prosjektleder er Bård Andresen.

Prosjektet er godt forankret i alle kystkommunene i Vestfold.

Filmen skal brukes til informasjon om prosjektet.

Vi ønsker å filme en kajakk flere steder i området i samarbeid med skjærgårdstjenesten som bistår med følgebåt.

Vi ønsker å bruke en drone, og fører Andreas Høyem har sertifikat for denne.

Vi ønsker å starte ca kl 9 og trenger noen timer utover, men flytiden til dronen blir rundt 40 minutter»

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

En del av verneforskriftens formålsparagraf er slik: «*Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.*»

Verneforskriftens § 3 pkt. 7.2 setter forbud mot unødvendig støy i nasjonalparken, herunder bruk av modellfly og lignende, jevnfør også verneforskriften § 3 pkt. 3.1. Dispensasjon kan gis etter naturmangfoldloven § 48. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Vurdering

Padling som friluftaktivitet og naturopplevelse samsvarer godt med verneformålet. Padling vurderes som aktsom og bærekraftig ferdsel i nasjonalparken. Informasjon om tilrettelegging for slikt friluftsliv bidrar til å formidle muligheten for slike naturopplevelser til mange. Filming fra drone antas å være en av de mest effektive måter å dokumentere slike muligheter med så lite forstyrrelse som mulig. Forstyrrelsene av flyvningen er kortvarig. Selv om dronen gir noe støy og kan påvirke fugl, er de negative effektene små. Tiltaket er ikke i strid med verneformålet, og påvirker ikke verneverdiene i nevneverdig grad.

Droneflyvningen vurderes som godt opplyst. Teknologi og metode er velkjent. Bruk av drone som fremmer deler av verneformålet, åpner ikke for forventninger om bruk som har overvekt av negative virkninger. Kravene i naturmangfoldloven §§ 8-12 ansees ivaretatt.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter gir, under henvisning til naturmangfoldloven § 48, tillatelse til Vestfold Fylkeskommune for å lage en film om padleled i Færder nasjonalpark i Tjøme kommune med drone.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder fra dags dato til og med 31.12 2017
- Vestfold Fylkeskommune rapporterer resultatet til Færder nasjonalpark innen 1. mars 2018.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter - delegert myndighet		

Færder nasjonalpark - dispensasjon for undersøkelse av metallgjenstander i og ved vegen for krigsfangeleiren på Mellom Bolæren i Nøtterøy

Vedtak

Kulturarv i Vestfold fylkeskommune ved Cathrine Stangebye Engebretsen og Vibeke Lia får tillatelse til å påvise metallgjenstander og grave dem fram langs veien for krigsfangeleiren på Mellom Bolæren.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder fra dags dato til og med 31.12. 2018.

Klageadgang: Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes Færder nasjonalparkstyre.

Bakgrunn

Interessen for krigsminnet har økt. Frivillige vil fjerne busker og trær for å gjøre historiske gjenstander mer synlige. Før slikt arbeid bør jorda mellom steinene i vegen og langs vegen undersøkes. Kulturarv vil engasjere to metallsøkere som under ledelse av arkeologer skal søke etter gjenstander som ligger i og langs veistrekningen. Kulturarv stiller med to arkeologer som vil dokumentere kulturminnene; veien og gjenstandsfunn, med fotografi og innmåling, og samle inn gjenstandsfunn. Veistrekningen består av ca 60 meter vei inn til leirens port, og ca 80 meter innenfor gjerdet. Veistrekningen innenfor porten er førsteprioritet. Det vil vurderes om søket skal begrenses til veistrekningen frem til der fangebrakkene stod, hvis det er tidkrevende/uoversiktlig og mye funn.

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften.

Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

I verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 er det et forbud mot inngrep av enhver art som graving og fjerning av mineraler og stein.

Dispensasjon kan gis etter de generelle dispensasjonsregler i verneforskriftens § 4, jf. naturmangfoldlovens § 48. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål, det kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

En del av verneformålet er å ta vare på kulturminnene. Undersøkelser som øker kunnskapen om kulturminnene, vil normalt være i samsvar med verneformålet. Det gjelder i denne saken. Undersøkelsen er i samsvar med verneformålet. Virkningen på landskapet er fullt ut akseptabel siden det blir lettere å forstå kulturminnet. Det er ikke grunn til å tro at naturmangfoldet som finnes etter drøyt 60 års gjengroing av veien, er enestående i det aktuelle området.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 etterleves. Kunnskapen om naturgrunnet og virkningen av tiltaket er god nok til å tillate tiltaket. Det er ikke grunn til uro for at tiltaket kan gi en praksis for uforholdsmessig stort omfang av lignende tiltak i nasjonalparken. Metodene er i samsvar med vanlig praksis for undersøkelse av kulturminner og utføres under faglig forsvarlig ledelse. §§ 9 og 11 er lite aktuelle i denne saken.

Konklusjon

Kulturarv i Vestfold fylkeskommune ved Cathrine Stangebye Engebretsen og Vibeke Lia får tillatelse til å påvise metallgjenstander og grave dem fram langs veien for krigsfangeleiren på Mellom Bolæren.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder fra dags dato til og med 31.12. 2018

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes Færder nasjonalparkstyre.

Vedlegg: Søknaden

Arkivsaksnr: 2015/5748-0

Saksbehandler: Pål Otto Hansen

Dato: 16.10.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter	Delegert fullmakt	

Færder nasjonalpark - filmopptak - bruk av drone - prosjekt stillehavsøsters

Vedtak på delegert fullmakt:

Nasjonalparkforvalter gir dispensasjon til droneflyvning i omsøkt periode fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 og § 3 pkt. 7.2, under henvisning til hjemmel i verneforskriftens § 4, jf. naturmangfoldlovens § 48. Under filmingen skal det så langt det er mulig tas hensyn til fugl på vannet.

Dispensasjonen gis til Media Service AS ved Tore Jonssen.

Bakgrunn

Media Service AS ved Tore Jonssen søker i e-post av 15.10.2015 om filming i nasjonalparken ved bruk av drone. Filmopptakene gjøres for forskerne i Havforskningsinstituttet i Arendal, og gjelder filming av stillehavsøstersforekomster i nasjonalparken. Filmingen vil skje med en liten 3 kg drone, og vil ha en varighet på maks 15 minutter. Dronefilmingen vil gi verdifulle oversiktsbilder i filmserien om stillehavsøsters langs kysten.

Media Service AS opplyser at de er godkjent droneoperatør fra Luftfartstilsynet. De beklager at søknaden kom sent, men anmoder om en rask behandling.

Grunnlaget for avgjørelsen

I verneforskriftens § 3 pkt. 6.1 er det inntatt et forbud mot motorferdsel i lufta under 300 meter fra bakken. Miljødirektoratet har imidlertid i fagsamling september 2015 orientert om at droneflyvning ikke omfattes av motorferdselloven og ikke lavtflyvningsforbudet i verneområder. Bruk av droner rammes likevel av verneforskriftens § 3 pkt. 7.2 hvor det fremgår at unødvendig støy er forbudt i nasjonalparken, herunder bruk av modellfly og lignende. I ovennevnte fagsamling bekreftet direktoratet at droneflyvning regnes som modellfly i denne sammenheng. I dispensasjonsvurderingen må unødig forstyrrelse av særlig fuglelivet være et viktig vurderingstema. Det kreves derfor også dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1, som verner dyrelivet mot unødig forstyrrelse.

Dispensasjon kan gis etter de generelle dispensasjonsregler i verneforskriftens § 4, jf.

naturmangfoldlovens § 48. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Søker har ikke angitt konkret hvilket område i nasjonalparken filmingen skal skje, men det vil skje i områder med stillehavsøsters og i en kort periode på maks 15 minutter 16. oktober i år. I verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 heter det som nevnt at dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. I naturmangfoldlovens § 8 er det fastslått at beslutninger så langt det er mulig skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Det kan neppe sies at kunnskapen om droners effekt på dyre- og fuglelivet er godt kjent, men kravet til kunnskapet skal likevel stå i rimelig forhold til det aktuelle tiltaket. Droneflyvningen er kortvarig, og selv om dronen medfører støy og kan påvirke f.eks. andefugl på vannet, vurderes dette å ha en svært forbigående og liten effekt. Slik flyvning av droner på senhøsten vurderes derfor ikke å påvirke dyre- eller fuglelivet i vesentlig grad, slik droneflyvning under f.eks. yngling/hekking ville ha gjort. Tiltaket ansees derfor ikke være i strid med nasjonalparkens verneformål om å bevare artene i området. Det ansees derfor ikke nødvendig med en nærmere drøfting av dronefilmingen opp mot naturmangfoldlovens §§ 9 til 12.

Konklusjon

Det gis dispensasjon til droneflyvning i omsøkt periode fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 og § 3 pkt. 7.2, under henvisning til hjemmel i verneforskriftens § 4, jf. naturmangfoldlovens § 48. Under filmingen skal det så langt det er mulig tas hensyn til fugl på vannet.

Dispensasjonen gis til Media Service AS ved Tore Jonssen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Klima- og miljødepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Kopi:

Miljødirektoratet

Fylkesmannen i Vestfold

Vestfold fylkeskommune

Tjøme kommune

Nøtterøy kommune

Statens naturoppsyn v/Jørn Lindseth

Skjærgårdstjenesten v/Øystein Hovde

Naturvernforbundet i Vestfold

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		

Dispensasjon for transport av byggematerialer med helikopter til Bukkholmen Gbnr 54/1 i Færder Nasjonalpark- Nøtterøy kommune

edtak

Odd Bartho-Hansen & sønner AS gis dispensasjon fra verneforskriften § 3 punkt 6.1 for transport av byggematerialer med helikopter til Bukkholmen Gbnr 54/1 i Færder Nasjonalpark- Nøtterøy. Myndighet til å gi slik dispensasjon er gitt i verneforskriften § 3 punkt 6.4 c.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder til og med 31.12 2017
- Vedlikeholdet av taket omfatter ikke endringer som krever byggetillatelse.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Søker skriver blant annet: «Bukkholmen er i Færder Nasjonalpark og det ønskes transport av 3 pakker en dag i begynnelsen av november.

Grunnen til at vi ønsker frakt med helikopter er at taket må legges om, grunnet lekkasje og hytten ligger ulendt til oppe på toppen av øya med glatt svaberg ved brygge og på deler av veien opp til hytta. ...»

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriftens § 3 pkt. 6.1 setter forbud mot motorisert ferdsel under 300 meter over bakken i nasjonalparken. Dispensasjon kan gis etter verneforskriften § 3 punkt 6.4 c. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke

verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Vurdering

Vedlikehold uten endring krever ikke byggetillatelse eller dispensasjon fra verneforskriften. Transport med helikopter av materialene antas å være den beste måten av hensyn til miljø- og personsikkerhet. Transport over land ville kreve opparbeiding av trase. Dette ville være et større miljømessig inngrep enn lufttransport. Høst og vinter vil en slik transport ikke påføre miljøet store støyulempere. Tiltaket er ikke i strid med verneformålet, og påvirker ikke verneverdiene i nevneverdig grad.

Transporten vurderes som godt nok opplyst. Teknologi og metode er velkjent. Bruk av helikopter i et tilfelle som dette, vil ikke gi en presedensvirkning som strider mot nasjonalparkens formål. Kravene i naturmangfoldloven §§ 8-12 ansees ivaretatt.

Konklusjon

Odd Bartho-Hansen & sønner AS gis dispensasjon fra verneforskriften § 3 punkt 6.1 for transport av byggematerialer med helikopter til Bukkholmen Gbnr 54/1 i Færder Nasjonalpark- Nøtterøy. Myndighet til å gi slik dispensasjon er gitt i verneforskriften § 3 punkt 6.4 c.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse gjelder til og med 31.12 2017
- Vedlikeholdet av taket omfatter ikke endringer som krever byggetillatelse.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

a)

Færder nasjonalpark

Dato: 20.11.17

Foreløpig budsjett, 2018

Søknad om midler skal sendes Miljødirektoratet ca. 10. januar 2018. Nasjonalparkforvalters vurdering av ressursbehovet framgår av tabellen under.

Nasjonalparkstyret, drift	250 000
Styremøter, rådgivende utvalg	75 000
Kurs/studietur for nytt styre	40 000
Informasjonstiltak, nettside mm	25 000
Drift av båt 25 000	25 000
Nasjonale konferanser	20 000
Kjøp av tjenester Kjærgårdstjeneste mm.	50 000
Færderseminaret	10 000
Forsikring frivillige	5 000
Slutføring av forvaltningsplan og besøksstrategi	220 000
Trykking av forvaltningsplanen	40 000
Utarbeidelse av brosjyre om forvaltningsplanen	50 000
Slutføring og trykking av besøksstrategien	100 000
Innarbeiding av forvaltningsplanen hos grunneiere og andre interessenter	30 000
Skjøtsel, informasjonstavler mv.	1.480.000
Informasjonstavler mm, inkl. Østre Bolæren	600 000
Moutmarka, rydding og gjerding	200 000
Hvalø, rydding og gjerding	150 000
Mellom Bolæren, rydding og slått mm	50 000
Østre Bolæren, rydding	30 000
Froungen, rydding og gjerding	100 000
Steinkloss, slått	10 000
Søndre Årøy, rydding hagemark	50 000
Sandø, rydding nord øst	40 000
Ildverket, slutføre rydding	40 000
Rynkerose, bekjempelse	100 000
Mink, bekjempelse	50 000
Telling av sjøfugl og rydding i sjøfuglområder	30 000
Bålpanner	30 000

b)

Færder nasjonalpark

Dato: 23.10.17

«Utslippsfri nasjonalpark»

Hva saken gjelder

I nasjonalparkstyrets møte i mars 2017 kom det opp et forslag om å utrede prinsipper og føringer for en «utslippsfri» nasjonalpark, etter mønster fra «Utslippsfrie byggeplasser». Dette har blitt et begrep med konkret innhold i entrepenørbransjen og mange private og offentlige virksomheter. Dette handler om hvordan man gjennom bl.a. anskaffelser, logistikk og materialbruk kan minimere belastningen på miljøet under bygging og drift.

For nasjonalparkstyret vil spørsmålet da være om og dette kan være overførbart til Færder nasjonalpark og hvordan dette eventuelt kan settes ut i livet.

Vurdering

Hvis dette temaet avgrenses til kun å omfatte drift av nasjonalparken og de tillatelser som gis av nasjonalparkstyret, vil dette ha lite omfang. Med et så begrenset omfang vil arbeidsmengden ved utvikling av et slikt system trolig ikke stå i forhold til hva som kan komme ut av resultater.

Dersom vi på en annen side ser på nasjonalparken som en inspirator for bærekraftig forvaltning av ressurser og forbedring av miljøet, kan dette bli en veldig relevant sak. Vi ser jo på flere områder at nasjonalparken har spilt en slik rolle, ikke minst i forhold til en forvaltning av ressursene i havet (eks. fredningsområder for hummer og «Krafttak for kysttorsken»). I et slikt perspektiv kan det være høyst relevant å trekke inn følgende elementer:

- Drift av nasjonalparken
- Drift av nasjonalparkens vertskommune
- Prinsipper og føringer for et miljøvennlig/bærekraftig friluftsliv og reiseliv

Innarbeiding av miljøhensyn i offentlige virksomheter og reiseliv står tungt på dagsorden for tiden, både i offentlig og privat sektor. Å trekke inn både nasjonalparken og vertskommunen er nødvendig, i og med at de begge spiller viktige roller i forhold til nasjonalparken og nasjonalparkens randsoner.

Friluftsliv og reiseliv

Her vil vertskommunen spille en sentral rolle, sammen med nasjonalparkforvaltningen. Et viktig spørsmål er hvilke signaler som skal gis til reiselivsaktørene i nasjonalparkens besøksstrategi, kommuneplan og andre offentlige styringsdokumenter. Innovasjon Norge og NHO arbeider nå aktivt med miljøsertifisering av flest mulig reiselivsbedrifter, blant annet i forbindelse med sertifisering av bærekraftige reisemål. Et slikt arbeid bør underbygges av de

som skal ta imot og legge til rette for de besøkende. Kommunen og den lokale nasjonalparkforvaltningen bør ha en tydelig og kvalifisert dialog med reiselivsaktørene om hvilke miljøkrav som er ønskelige i den aktuelle region. Her finnes flere «ferdigpakkede» løsninger i form av ulike typer sertifiseringer. Linker til utfyllende informasjon ligger i fotnoter.

- Den meste kjente ordningen for reiselivsbedrifter som tilbyr overnatting, servering og konferansefasiliteter er det offisielle nordiske miljømerket Svanemerket¹. Stiftelsen Miljømerking som administrerer denne ordningen har også ansvaret for EU sitt miljømerke EU Ecolabel, som arbeider for å bli det meste utbredte systemet i Europa. Den største aktøren med Svanemerket er Scandic Hotels. Kravene er strenge og omfattende.
- EU Ecolabel kan også tilbys til campingplasser.
- Miljøfyrtårn², ISO 14001³ og EMAS⁴ er alle miljøledelsessystem som fokuserer mest på rutiner, systemer og målsettinger på miljø, som kontrolleres av en tredjepart og hvor det ligger inne et krav om kontinuerlig forbedring. Miljøfyrtårn skiller seg fra de andre miljøstyringssystemer ved at det stilles konkrete, målbare og bransjespesifikke krav.
- Thon hotels har satset tungt på Miljøfyrtårn på hotell, konferanse og restauranter men også andre aktører har denne ordningen.
- ISO 14001 er hovedsakelig benyttet av Choicekjedens hoteller.
- Norsk økoturisme⁵ administreres av Innovasjon Norge og er mest utbredt på typiske opplevelsesbedrifter.

Det er mulig å legge opp til en blanding av disse sertifiseringene hos nasjonalparkens reiselivsvirksomheter, det vil si at man presenterer ett antall mulige sertifisering og nøytral informasjon om fordeler og ulemper (kjennskap, utbredelse, tillitt, kostnader, kravnivå). En annen mulighet er at destinasjonen søker godkjenning som Bærekraftig reisemål⁶. I kjølevannet av destinasjonsprosjekter har ulike regioner lagt opp til miljøsertifisering av de enkelte reiselivsbedrifter. Det vil likevel forenkle kommunikasjonen mot brukere og besøkende om Nasjonalparken klarer å enes om en standard for sertifisering.

Bruk av sertifisering vil også kreve god informasjon i og rundt nasjonalparken.

Anskaffelser og drift

Færder nasjonalpark omfatter mer enn 70 % av vertskommunenens areal. Vi har sett at nasjonalparken allerede har blitt en viktig identitetsfaktor for Nøtterøy og Tjøme kommuner. Den nye sammenslåtte kommunen har bl.a. tatt samme navn som nasjonalparken og det er

---

¹ http://www.svanemerket.no/svanens-krav/hotell-konferanse-servering/hotell_restaurant_konf/

² <https://www.miljofyrtarn.no/virksomhet/sertifiseringskriterier/>

³ <https://www.standard.no/fagomrader/miljo-og-barekraft/miljostyring----iso-14000/>

⁴ <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/For-naringsliv/Miljoledelsessystemet-EMAS/>

⁵ <http://www.hanen.no/utforsk/118>

⁶ <http://www.innovasjon norge.no/no/reiseliv/Baerekraftig-reiseliv/Merket-for-baerekraftig-reisemaal/>

betydelig stolthet over at skjærgården øst for Nøtterøy og Tjøme har blitt nasjonalpark. Dessuten har nok både tilreisende til nasjonalparkregionen og lokalbefolkningen en forventning om at viktige miljøhensyn og miljøbudskap er innarbeidet hos vertskapet.

Et spørsmål er i så fall hvordan dette kan gjøres i praksis.

Foruten innarbeiding av «bærekraftig» friluftsliv og reiseliv i kommunes styringsdokumenter, bør man gjøre en vurdering av de sektorer som har størst «fotavtrykk» på miljøet. Utvikling og drift av bygningsmasse og transport er områder hvor kommunen har en styrings- og påvirkningsmulighet. Offentlige anskaffelser er et annet og undervurdert område. Det anslås av Asplan Viak i en rapport for Direktoratet for Forvaltning og IKT (DIFI) at mellom 60-80% av klimabelastningen (og antakelig total miljøbelastning) for en offentlig virksomhet kan spores tilbake til anskaffelser av varer og tjenester til virksomheten.

Her finnes også ulike alternativer. Kommunen kan på egen hånd ta i bruk ulike veiledninger og verktøy fra ulike aktører eller

delta i etablerte nettverksordninger med profesjonelle rådgivere.. Tre muligheter er disse:

- Benytte seg av veiledere og inspirasjon fra DIFI sin informasjon om offentlige anskaffelser og miljø⁷
- Utnytte handlingsrommet i nytt anskaffelsesregelverk og etterspørre miljømerkede, økologiske, fairtrade produkter fra miljøsertifiserte leverandører. Her er link til Bærekraftsveileder⁸ utviklet av sertifiseringsordningene.
- Bli deltaker i Nettverk for miljømerket innkjøp⁹ og få erfaringsbaserte råd til konkrete formuleringer til bruk i anbudsdokumenter og bistand til evaluering.

Anbefaling

Bærekraftig profil på reiseliv og annen aktivitet i nasjonalparken

Nasjonalparkforvalter anbefaler at man i kommunens styringsdokumenter og nasjonalparkens besøksstrategi setter tydelige mål for hvordan man ønsker å utvikle en bærekraftig reiselivsprofil i nasjonalparkregionen (i praksis TNT regionen):

- Prinsipper for bærekraftig reiseliv og friluftsliv
- Mål for sertifisering av reiselivsbedrifter
- Bruk av andre relevante virkemidler

Dette har allerede en forankring i nasjonalparkens forvaltningsplan.

Utvikling og drift i Færder kommune

Viktige målsettinger i forvaltningsplan som er relevante for utvikling og drift i nye Færder kommune, bør gjenspeiles i kommuneplanen.

I den grad miljøfaglige kriterier for anskaffelser ikke allerede er godt ivaretatt, bør Færder kommune knytte seg opp til et miljøfaglig innkjøpsnettverk der kommunen kan innhente profesjonelle, erfaringsbaserte råd på konkret miljøtilpasning til innkjøpsprosesser.

⁷ <https://www.anskaffelser.no/klima-og-miljo>

⁸ <http://www.svanemerket.no/innkjop/offentlige-innkjop/innkjopsveileder/>

⁹ <http://www.svanemerket.no/innkjop/innkjopernetterverk/deltagere/>

<http://www.svanemerket.no/innkjop/innkjopernetterverk/>

Innfallsporger til nasjonalparken

Innfallsporgerne til nasjonalparken bør være preget av at sentrale miljøsensyn er ivaretatt og at man kan finne god informasjon om dette. Eksempler på dette kan være gjenvinning, kollektiv transport, annen miljøvennlig transport, forebyggende og motiverende miljøinformasjon, kvalifisert vertskap som kan gi veiledning og informasjon om nasjonalparken mv.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	18/2017	06.12.2017

Gbnr 136/1 - Lindholmen 2 - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - tilbygg til fritidsbolig

Forslag til vedtak

Med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.3 a, b og e gir nasjonalparkstyret tillatelse til omsøkt tilbygg og riving på fritidseiendommen Lindholmen, gbnr. 136/1. Tillatelsen gis under henvisning til at tilbygget og rivingen ikke anses å stride mot verneforskriftens formål, hvor følgende hensyn er særlig vektlagt:

- at tiltaket ikke medfører negative inngrep i naturmiljøet
- at samlet bebyggd areal blir mindre og samles bedre enn i dag. Dette oppveier at fasaden mot sjøen blir 1,9 m lenger og at tilbygget kommer nærmere sjøen enn huset som rives
- at tiltaket innebærer en tilbakeføring til opprinnelig utforming som husmannsplass og at kulturminneinteressene er vurdert ivaretatt på en tilfredsstillende måte av kulturminnemyndigheten

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Fra dispensasjonssøknaden siteres noe forkortet:

«Det opprinnelige våningshuset har ingen kontorplass, og det er ønskelig å få til et eget kontor ute i skjærgården, samt baderoms fasiliteter. Denne søknad begrunnes med å oppgradere eksisterende våningshus til en samtidsstandard, samt å tilbakeføre eksisterende bygning eksteriørmessig slik den fremsto på slutten av driftsfasen som husmannsplass. Eksisterende bygg er en del av en eldre husmannsplass som nå i matrikkelen er registrert som fritidsbolig. Våningshuset hadde opprinnelig et eldre tilbygg i fra tidlig 1900-tallet med funksjon av et bryggerhus med sengeplasser på loftet. Dette tilbygget ble revet ifm noen større innvendige ombygningsarbeider av våningshuset på første halvdel av 60-tallet. Det er en kopi av dette

tilbygget som ble revet som nå ønskes gjenoppført på eiendommen. ... Husmannsplassens våningshus kan dateres til 1700-tallet, samt et større ombygd uthus ifra 1800-tallet, som nå også er registrert i matrikkelen som fritidsbolig. I tillegg har husmannsplassen et mindre anneks/uthus og et toalettbygg i fra siste halvdel av 1900-tallet, og to brønner med teglsteintekkede overbygg. Eksisterende inngangsparti som også ønskes erstattet til fordel for et nytt tilbygg, vil også være en tilbakeføring av eksteriøret på våningshuset, da eksisterende inngangsparti rent arkitektonisk og stilmessig passer dårlig på en "husmannsbolig".»

Nøtterøy kommune er positiv til søknaden i sin foreløpige vurdering. Kommunen skriver blant annet noe forkortet: «Eiendommen ligger i område avsatt til LNF-formål (landbruk-, natur- og friluftsmål) i kommuneplanens arealdel. Bebyggelsen ligger innenfor 100 – metersbeltet og omfattes av Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen (SPR). Lindholmen ligger i tillegg i Færder nasjonalpark og skal behandles etter nasjonalparkens verneforskrift, i tillegg til dispensasjonsbehandling etter plan- og bygningsloven. Øya er en del av et utvalgt kulturlandskap i Vestfold. Lindholmen er en landbrukseiendom tilhørende Stamhuset Jarlsberg.

Etter plan- og bygningsloven er det søkt om dispensasjon fra:

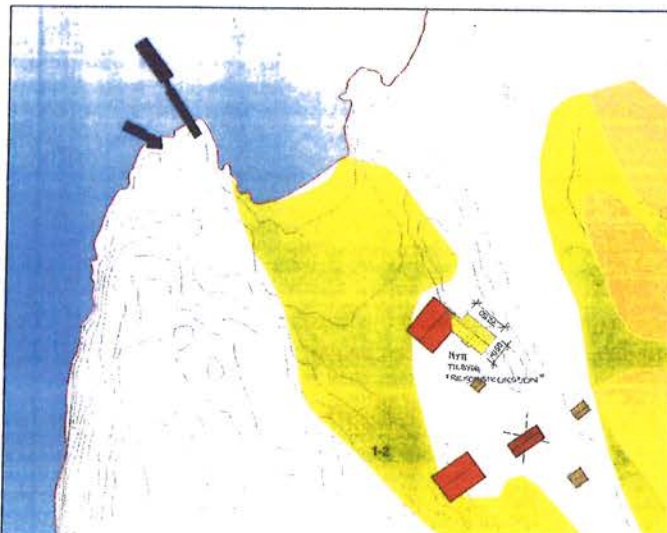
- Kommuneplanens utfyllende bestemmelse pkt. 9.1 – forbud mot tiltak i LNF-område.
- Kommuneplanens utfyllende bestemmelse pkt. 10.1 – forbud mot fritidsbebyggelse.
- Plan og bygningsloven § 1-8 – forbud mot tiltak i 100-metersbeltet.

Dispensasjonssøknaden begrunnes med følgende (utdrag):

- Tilbygget er en rekonstruksjon av tidligere tilbygg.
- Tilbygget vil ikke synes fra sjøen.
- Antall bygg på eiendommen reduseres.
- Arealet samles og reduseres.
- Inngangspartiet, som er dårlig tilpasset bygningen, rives.
- Fritidsboligen oppgraderes til dagens standard.
- Tilbyggets plassering hindrer ikke allmennhetens ferdsel.
- Tiltaket medfører ikke presedens.

Det søkes om oppføring av nytt tilbygg på 25,2 m² til fritidsboligen på eiendommen. Tilbygget oppføres i 2 etasjer og plasseres i bakkant av fritidsboligen sett fra sjøen. Fritidsboligen har i dag et bebygd areal (BYA) på 64,5 m². Fritidsboligen får et bebygd areal på 80 m² etter ombyggingen. I forbindelse med tilbygget søkes det i tillegg om riving av et anneks på 22,9 m² BYA og et inngangsparti på 9,7 m² BYA. Dette medfører at det totalt rives 32,6 m², som igjen medfører reduksjon av BYA med 8,3 m² i forhold til dagens situasjon.»

Kulturarvavdelingen i Vestfold Fylkeskommune skriver i en uttalelse blant annet: «... tegninger, illustrasjoner og beskrivelser viser etter vårt syn et gjennomarbeidet og grundig prosjekt som synes å ivareta kulturminneinteressene på en tilfredsstillende måte. Vi ikke har befart eiendommen, og vil derfor trenge en befaring for å gi en endelig og mer detaljert uttalelse til plassering av nybygg, og detaljer knyttet til utforming av fasader...»

Situasjonsplan

Grunnlaget for avgjørelsen

Søknaden skal vurderes etter naturmangfoldloven § 7, hvor det heter at "prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Søknaden gjelder tilbygg til eksisterende fritidsbolig, samt riving av et anneks/uthus og et inngangsparti. Søknaden behandles etter verneforskriftens § 3.1.3 a, som gjelder ombygging og mindre utvidelser samt bruksendring av eksisterende bygninger. Søknaden vurderes også etter verneforskriftens § 3.1.3 b og e, som gjelder tilbakeføring av bygninger til tidligere dokumentert utseende og riving av bygninger

Vurdering

Naturmangfoldloven

Nøtterøy kommune skriver noe nedkortet i sin vurdering etter naturmangfoldloven § 8 til 12:
«§ 8: Iht. Naturbasen er det ikke registrert arter av stor forvaltningsmessig interesse som påvirkes av tiltaket. Det er heller ikke gjort funn i Artskart, og kommunen anser ikke tiltaket for å medføre risiko for store negative påvirkninger for naturmangfoldet eller kulturlandskapet.

§ 9: Kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig, og føre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning: Naturmangfoldet anses ellers ikke påvirket av tiltaket

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Arbeidene vil i seg selv ikke innebære miljøforringelse. Eventuelle skadebegrensende tiltak og kostnader ved disse skal eventuelt bæres av tiltakshaver.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Tiltakene vil kreve minimalt av maskiner og utstyr. Tiltaket anses ikke å påvirke naturmangfoldet negativt. Tiltakets plassering medfører ingen negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Konklusjon naturmangfold:

Omsøkt tiltak medfører ingen negative konsekvenser for naturmangfoldet eller økosystemet i området. Det anses noe positivt at tilbygget er en tilbakeføring av tilsvarende tilbygg på den SEFRAK-registrerte fritidsboligen. Rivingen vil i tillegg medføre et økt areal som frigjøres og hindrer privatisering og nedbygging. Administrasjonen anser hensynet bak naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 som ivaretatt og mener omsøkt tiltak bør godkjennes.»

Nasjonalparkforvaltningen slutter seg til kommunens konklusjon i forhold til naturmangfoldloven. Det er ikke registrert naturverdier som vil skades. I likhet med Nøtterøy kommune vurderer også nasjonalparkforvaltningen at tiltaket ikke vil påvirke skjærgårdslandskapet i noen vesentlig grad. Under samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10, skal presidentsvirkningen vurderes. Det ligger omlag 100 fritidsboliger i nasjonalparken, og ønsker om utvidelser og videreutvikling av fritidsboligene er klart til stede. Foreliggende sak vil derfor kunne gi viktige føringer for etterfølgende saker. Det må derfor legges stor vekt på konkrete avveininger opp mot verneformålene i nasjonalparken.

Verneforskriften

Søknaden skal som nevnt vurderes etter verneforskriftens § 3.1.3 a, b og e.

Det søkes om oppføring av nytt tilbygg på 25,2 m² til fritidsboligen på eiendommen. Tilbygget oppføres i 2 etasjer og plasseres i bakkant av fritidsboligen sett fra sjøen. Fritidsboligen har i dag et bebyggt areal (BYA) på 64,5 m². Fritidsboligen får et bebyggt areal på 80 m² etter ombyggingen. I forbindelse med tilbygget søkes det i tillegg om riving av et anneks på 22,9 m² BYA og et inngangsparti på 9,7 m² BYA. Dette medfører at det totalt rives 32,6 m², som igjen medfører reduksjon av BYA med 8,3 m² i forhold til dagens situasjon.»

Nasjonalparkforvalter legger vekt på at naturmiljøet ikke påvirkes negativt, og at bebyggt areal reduseres og samles som i denne saken i et tun. Det legges også vekt på at tiltaket innebærer en tilbakeføring til opprinnelig utforming fra tiden som husmannsplass, og at fylkeskommunen

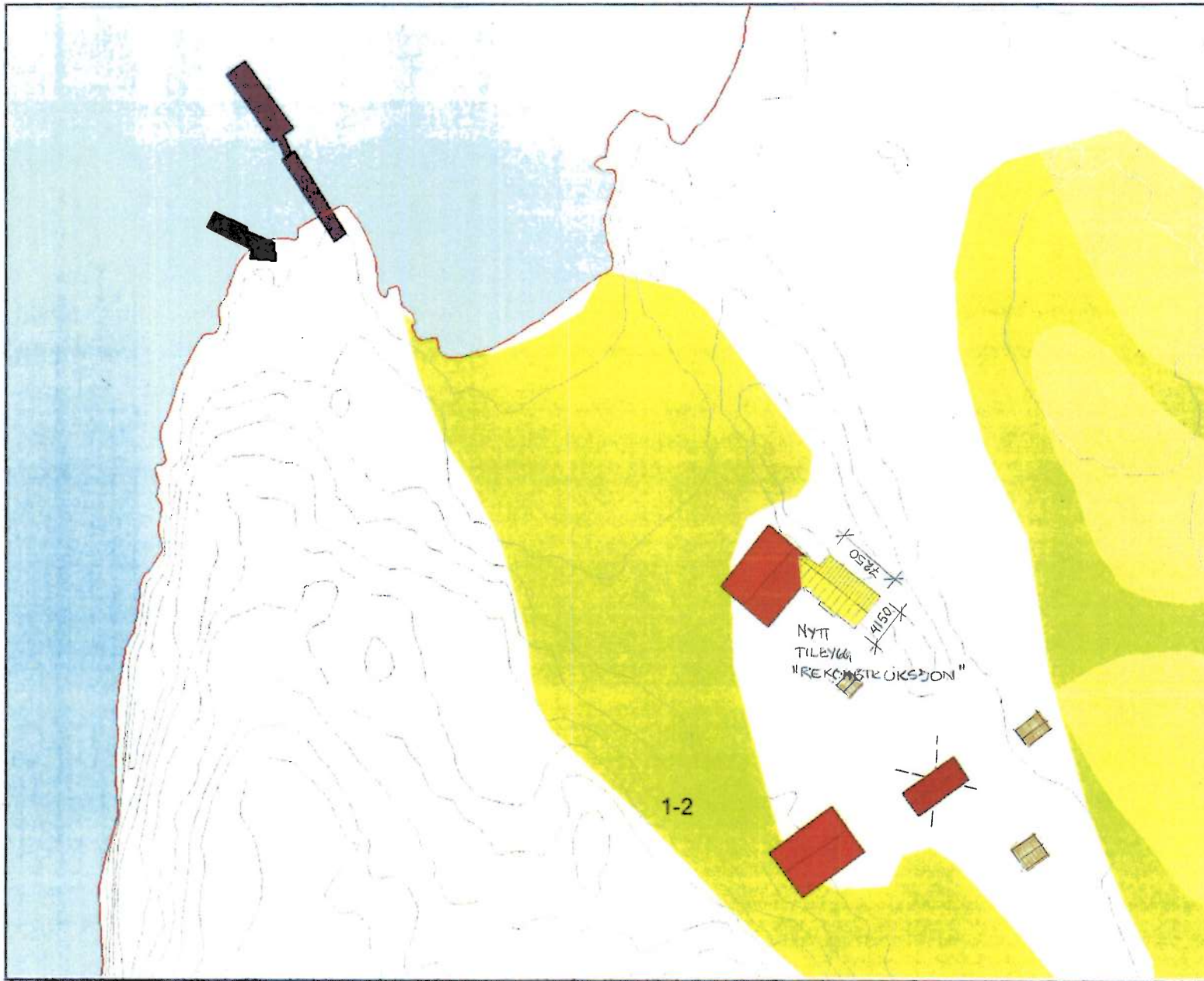
som kulturminnemyndighet vurderer tiltaket som et gjennomarbeidet og grundig prosjekt som synes å ivareta kulturminneinteressene på en tilfredsstillende måte.

Konklusjon

Med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.3 a, b og e anbefales tillatelse til omsøkt tilbygg og riving på fritidseiendommen Lindholmen, gbnr. 136/1. Tillatelsen gis under henvisning til at tilbygget og rivingen ikke anses å stride mot verneforskriftens formål, hvor følgende hensyn er særlig vektlagt:

- at tiltaket ikke medfører negative inngrep i naturmiljøet
- at samlet bebygd areal blir mindre og samles bedre enn i dag. Dette oppveier at fasaden mot sjøen blir 1,9 m lenger og at tilbygget kommer nærmere sjøen enn huset som rives
- at tiltaket innebærer en tilbakeføring til opprinnelig utforming som husmannsplass og at kulturminneinteressene er vurdert ivaretatt på en tilfredsstillende måte av kulturminnemyndigheten

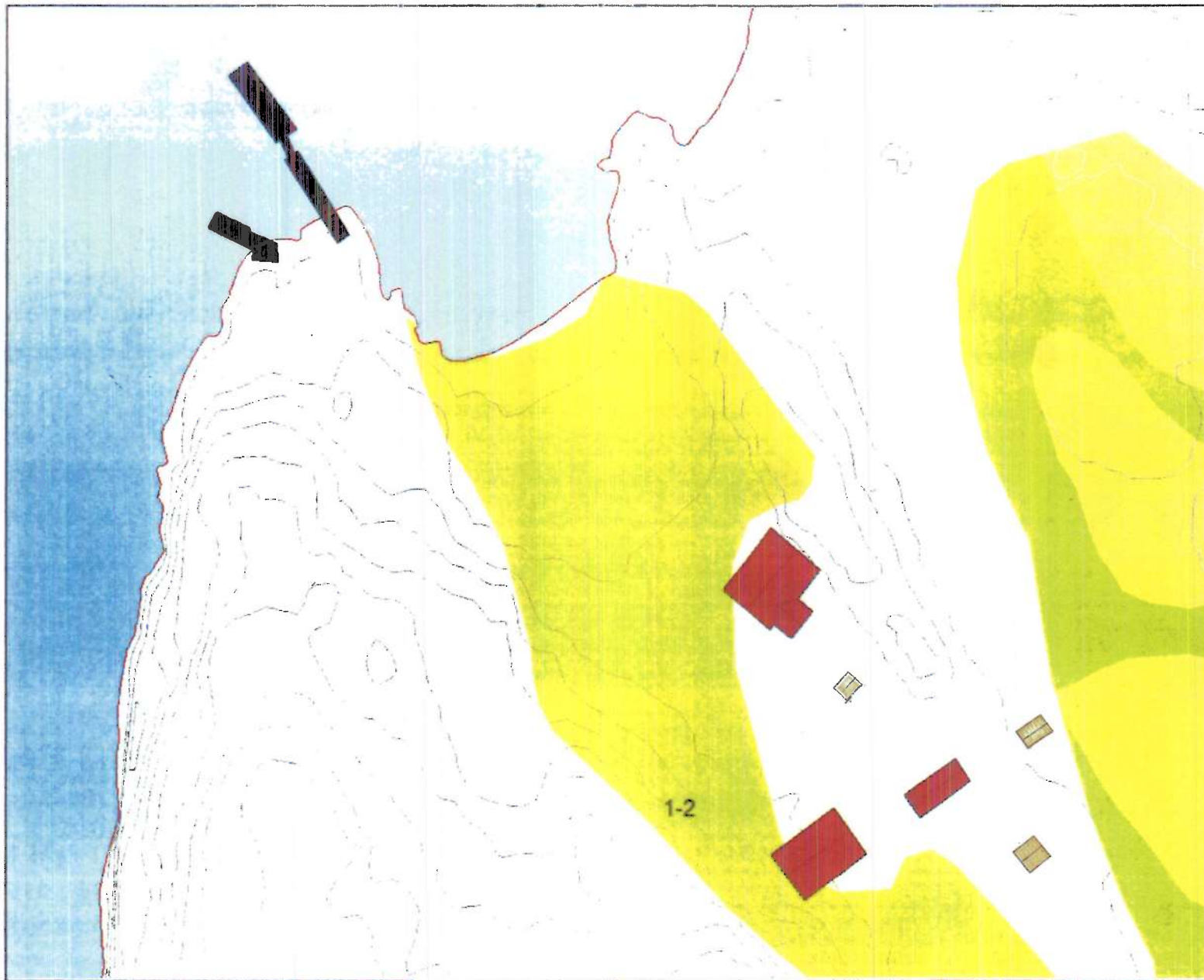
REVISJONER

index	dato	beskrivelse	sign	kontr

KRISTIANSEN & BERNHARDT

 ARKITEKTUR PLAN INTERIØR
 PB 333 tlf. 33 37 84 84
 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no

KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon, situasjonskart m/tilbygg

FAKULTET	14.11.2014	MAK	1:500	BYGN	OCT	FASE	Skisseprosjekt	TEGN-NR	A-003	REV-NR
PROSJEKT	14.11.2014	MAK	1:500	BYGN	OCT	FASE	Skisseprosjekt	TEGN-NR		REV-NR
PROSJEKT	14.11.2014	MAK	1:500	BYGN	OCT	FASE	Skisseprosjekt	TEGN-NR	REV-NR	REV-NR
PROSJEKT	14.11.2014	MAK	1:500	BYGN	OCT	FASE	Skisseprosjekt	TEGN-NR	REV-NR	REV-NR

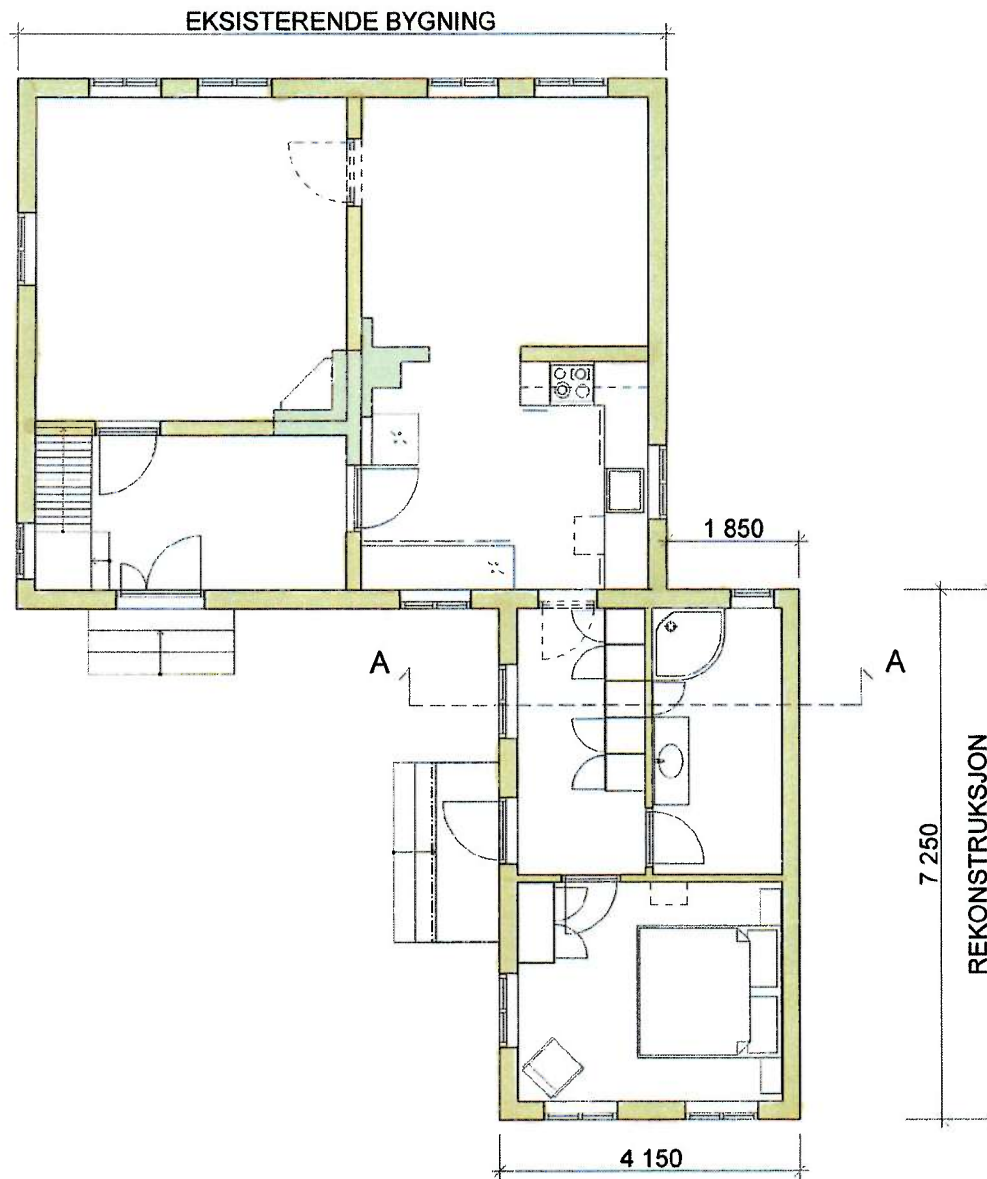
REVISJONER

index dato beskrivelse sign. kontr.

KRISTIANSEN & BERNHARDT

 ARKITEKTUR PLAN INTERIØR
 PB 333   tlf. 33 37 84 84
 3107 Tønsberg   www.kbarkitektier.no

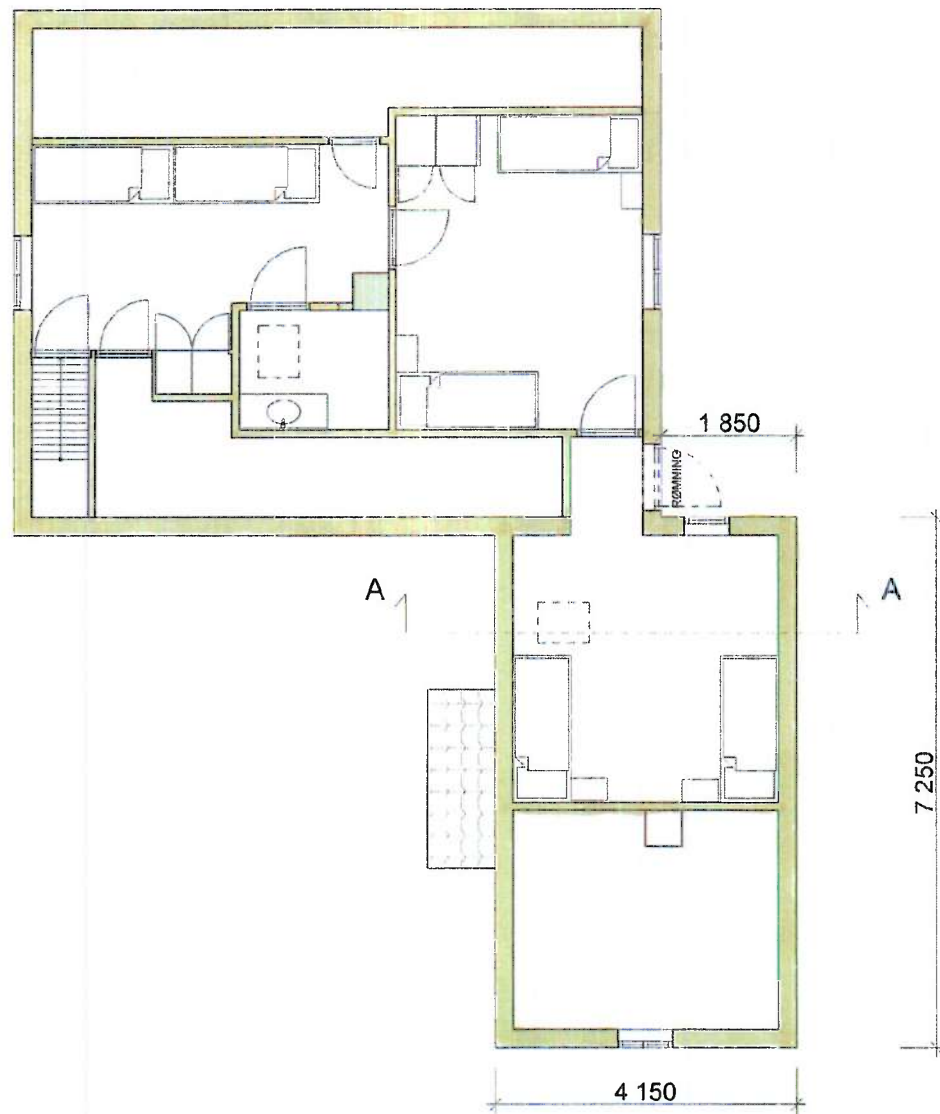
KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon, situasjonskart Eksisterende

PLN	DATE	SCALE	SIGN	DATE	TYPE	PHASE	TECH. NR.	REV. NR.
	14.11.2014	1:500		OCT		Skisseprosjekt	A-002	
	<small>Vedlegg 1 til oppdragsavtale 13/11/14 0200-1000722-10-10000000-10 Tegningssett 0213 Lindholmen.pln</small>							
		A4	RTBL	MP		Forprosjekt		

			1:100	1. Etasje	K. STIANSEN & BERNHARDT				KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon				1. ETASJE						
					 ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no				FILN. DATO 14.11.2014		MAL.	1:100	SIGN.	OCT	FASE	Skisseprosjekt	TEGN.NR.	A-11	REV./NR.
REVISJONER	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.	FORM	A4	KTRL.	MP	TYPE	Forprosjekt								

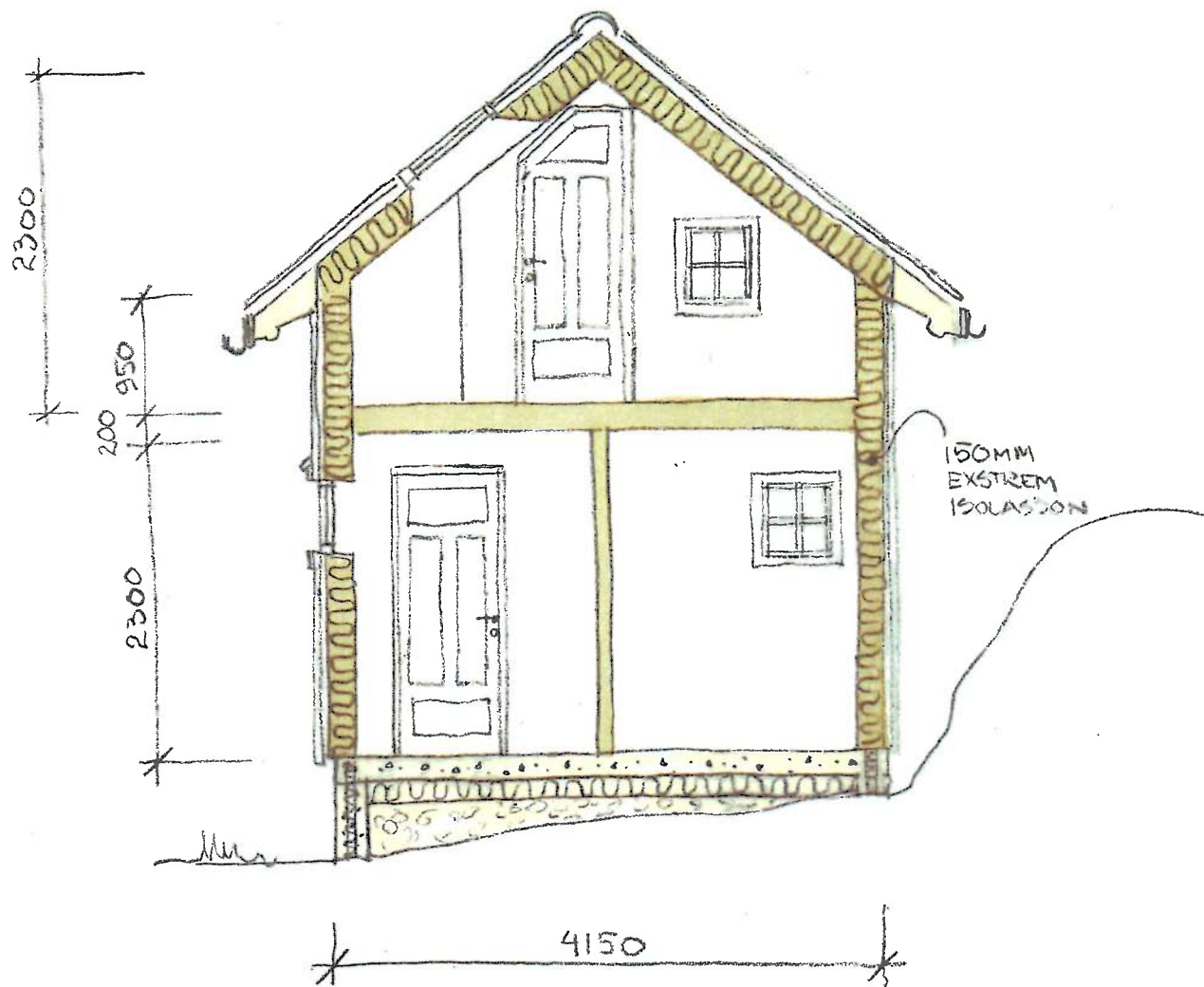

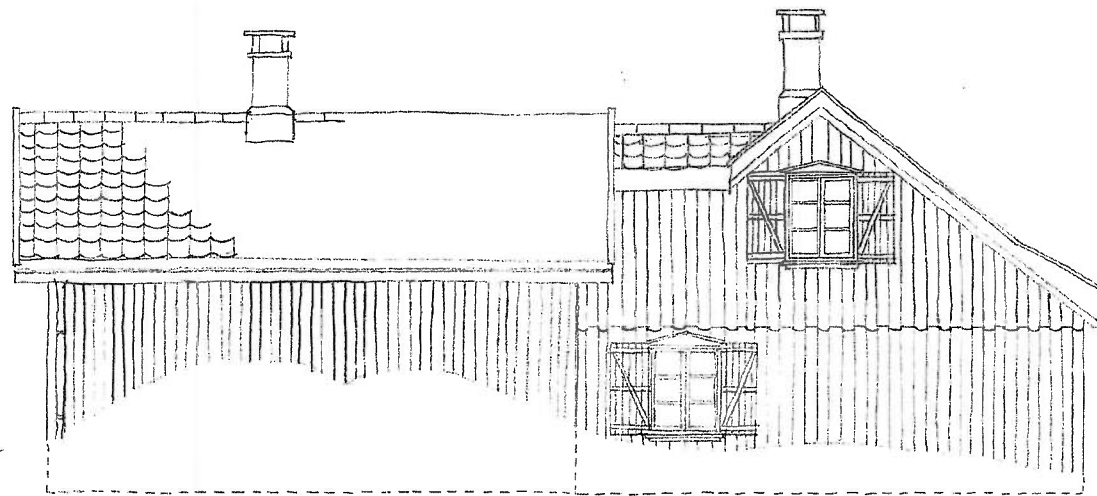
1:100

Loft

REVISIONER	A	11.12.14	KORR. PLAN	OCT	IAK	 KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no	KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon				LOFT		
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		FILE: /Arkiv/Scenar/PROSJEKTER/ 3500-3599/3529 Lindholmen/3529 Tegninger/3529 Lindholmen.pln	MAAL: 1:100 FURM: A4 KTRL: MP	SIGN: OCT FASE: Skisseprosjekt TYPE: Forprosjekt	TEGN NR: A-12	REV. NR: A		

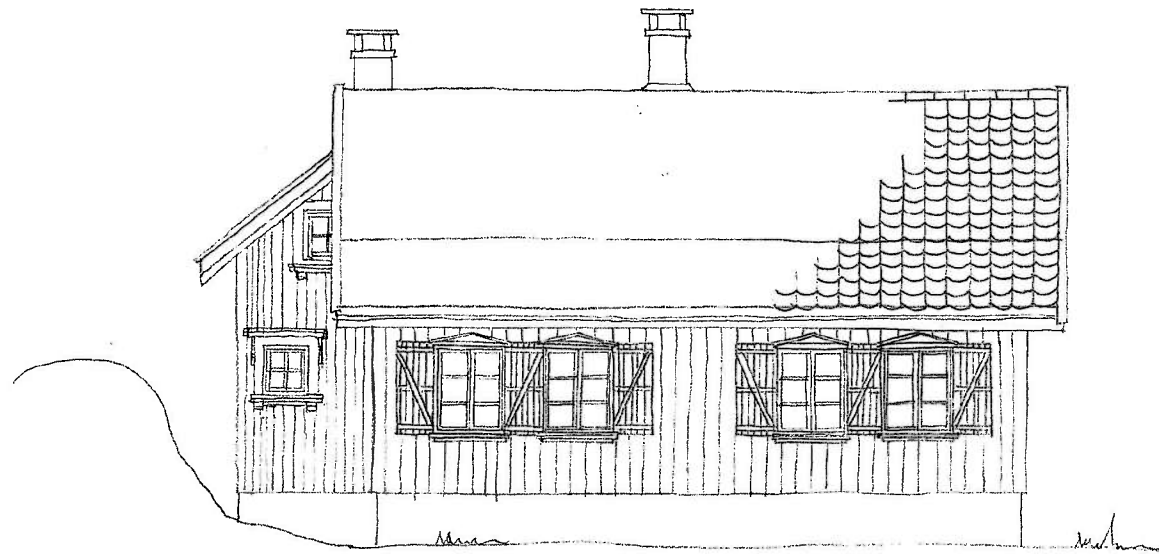

REVISJONER				KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no		KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon					SNITT A-A	
index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.	FILN. 14.11.2014 <small>Arkivans/Server/PROSJEKT/IEU/3500-3569/3529 Lindholmen/3529 Tønsberg/3529 Lindholmen.pln</small>	MAL 1:50 A4	SIGN. OCT KTRL. MP	FASE Skisseprosjekt TYPE Forprosjekt	TEGN.NR. A-20	REV.NR.		

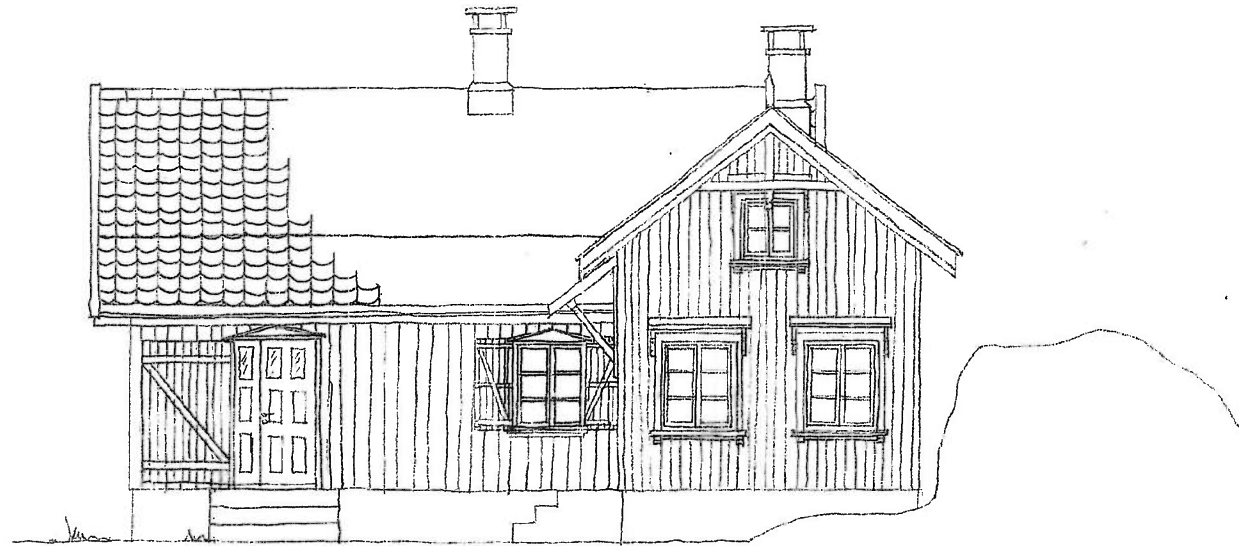
TILBYGG EKSISTERENDE

REVISJONER						KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no	KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon				FASADE NORD			
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		FILN 14.11.2014 <small>Volume/Server/PROSJEKT/3500-3569/3529 Lindholmen/3529 Tegninger/3529 Lindholmen pin</small>	MAL 1:100	FORM A4	KTRL MP	SIGN. OCT	FASE Skisseprosjekt	TYPE Forprosjekt	TEGN.NR A-25

TILBYGG
EKSISTERENDE

REVISJONER						KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no	KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon					FASADE VEST				
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		FILN.	DATO	MAL.	1:100	SIGN.	OCT	FASE	Skisseprosjekt	TEGN.NR.	A-26
							/Volumes/Server/PROSJEKTER/3500-3559/3529 Lindholmen/3529 Tegnninger/3529 Lindholmen.plt	FORM.	A4	KTRL.	MP	TYPE	Forprosjekt			

REVISIONER						KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no	KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon				FASADE ØST			
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		FILN. DATO 14.11.2014 <small>A:\kundeserv\PROSJEKTER\3500-3599\3529 Lindholmen\3529 Tegning\3529 Lindholmen.pln</small>	MAL. 1:100 FORM. A4	SIGN. OCT KTRL. MP	FASE Skisseprosjekt TYPE Forprosjekt	TEGN.NR A-27	REV.NR		

REVISJONER						 <p>KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no</p>	KB 3529 Lindholmen, rekonstruksjon				FASADE SYD			
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		DATO 14.11.2014 FILN. Volume#ServerPROSJEKTER/ 3503-3599/3529 Lindholmen.3529 Tegning#3529 Lindholmen.pln	MÅL 1:100 FORM A4	SIGN. OCT KTRL. MP	FASE Skisseprosjekt TYPE Forprosjekt	TEGNING A-28	REV. NR		

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	19/2017	06.12.2017

Gbnr 136/1 - Lindholmen 2 - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - oppføring av nytt uthus

Forslag til vedtak

Med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.3 g gir nasjonalparkstyret tillatelse til nytt uthus for jordbruket på Lindholmen, gbnr. 136/1. Tillatelsen gis under henvisning til at:

- tilbygget ikke strider mot verneforskriftens formål, § 1, idet verneverdiene ikke påvirkes i nevneverdig grad.
- uthuset vurderes å bidra positivt til skjøtsel av øya, i tråd med føringene i forvaltningsplanen

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Fra dispensasjonssøknaden siteres:

«Tiltaket har et BYA 22,4 m² og et BRA på 17,5 m². Til fradrag på arealet kommer et brønnoverbygg på 2,9 m². Så tiltakets totale bebygde areal som tilføres eiendommen er således 19,3 m².

Bygningens øvre etasje har ikke målbart areal, men det er allikevel høyt nok (f, 85 m) under møne til at loftet som får egen dobbeltdør kan benyttes som tørkeloft for engslått og oppbevaring av dette. Første etasje får funksjon som uthus som kan benyttes til å oppbevare motorisert slåttestyr. Denne etasjen får en innvendig etasjehøyde på 2,3 meter.

Bygningens øst-gavl er tilrettelagt med en luke i fra loftet for uteføring av sau, med et lite tak over foringsplassen. Det vil i tillegg tilrettelegges for vanntilgang for husdyrene fra den eksisterende brønnen.

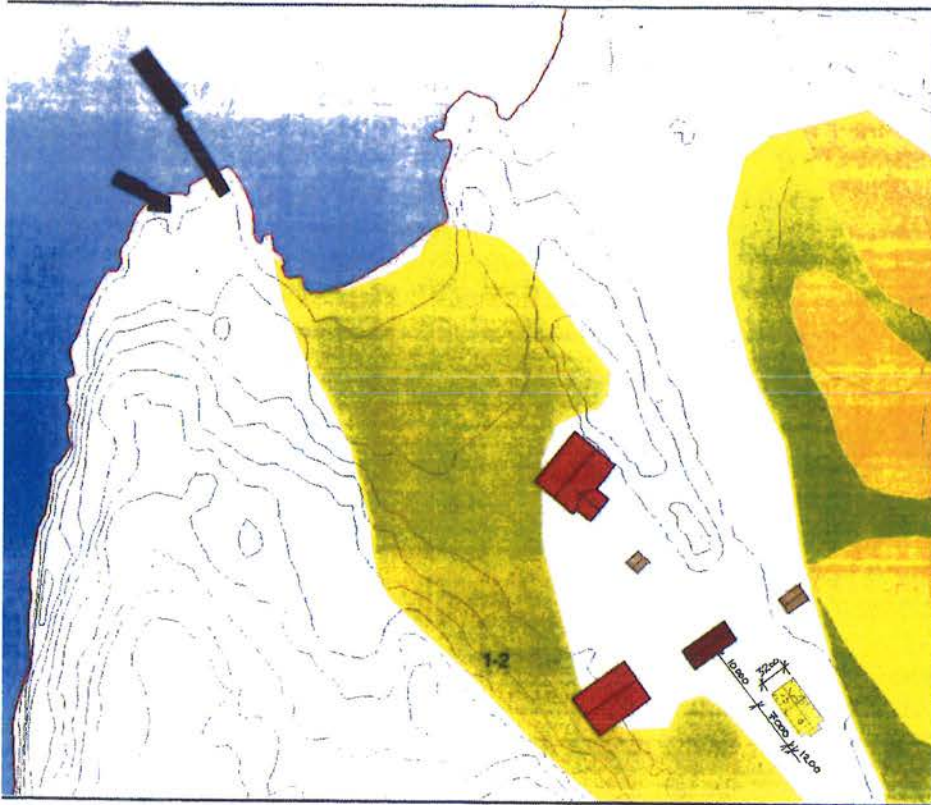
Arkitektonisk så er det lagt vekt på å utforme bygget, som både skal innordne og underordne seg øvrige bygninger, ha en diskre plassering og en mønehøyde på 5,2 m, og dessuten gitt en rødfervet låvekledning og gammel rød enkelkromtegl på taket, samt sveitserstil detaljer».

Nøtterøy kommune er positiv til søknaden i sin foreløpige vurdering. Kommunen skriver blant annet:

«Plasseringen er trukket vekk fra sjøen bak eksisterende bygninger. Forholdet til plan- og bygningsloven:

Lindholmen er en landbrukseiendom tilhørende Stamhuset Jarlsberg. Driften på øya er produksjons-tilskuddsberettiget som en del av landbruksdriften. Tiltaket er derfor i tråd med formålet i kommune-planen (LNF). Tiltaket betinger ikke dispensasjon fra byggeforbudet i 100-metersbeltet, jf. plan- og bygningsloven § 1-8 fjerde ledd og kommuneplanens bestemmelse pkt. 9.5. Det skal i 100-metersbeltet langs sjøen likevel tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Omsøkt uthus anses ikke å hindre allmennhetens ferdsel i strandsonen eller påvirke hensynene til natur-, kulturmiljø eller landskap negativt. Uthuset vil ikke medføre ulemper for allmennhetens bruk av Færder nasjonalpark. Kommunen er av den oppfatning at forsiktighetsregelen i pbl. § 1-8 er ivaretatt og at det er tatt hensyn til de interesser bestemmelsen skal ivareta..»

Kulturarvavdelingen i Vestfold Fylkeskommune skriver i en uttalelse blant annet: «... tegninger, illustrasjoner og beskrivelser viser etter vårt syn et gjennomarbeidet og grundig prosjekt som synes å ivareta kulturminneinteressene på en tilfredsstillende måte. Vi har ikke befart eiendommen, og vi vil derfor trenge en befaring for å gi en endelig og mer detaljert uttalelse til plassering av nybygg, og detaljer knyttet til utforming av fasader»

Situasjonsplan

Grunnlaget for avgjørelsen

Søknaden skal vurderes etter naturmangfoldloven § 7, hvor det heter at "prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.»

Søknaden gjelder en ny bygning for jordbruksformål. Søknaden behandles derfor etter verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 g, som gir forvaltningsmyndigheten adgang til å gi dispensasjon for nye bygg som er nødvendige for jordbruk i verneområdets sone A, under forutsetning av at bygget ikke er i strid med verneformålet. Lindholmen ligger i sone A.

Vurdering

Naturmangfoldloven

Nøtterøy kommune skriver blant mye annet i sin vurdering etter naturmangfoldloven § 8 til 12:

« §8 Kunnskapsgrunnlaget:

Iht. Naturbasen er det ikke registrert arter av stor forvaltningsmessig interesse som påvirkes av tiltaket. Det er heller ikke gjort funn i Artskart. Lindholmen omfattes av et utvalgt kultur-landskap for Skjærgården øst for Nøtterøy og Tjøme. Administrasjonen anser ikke tiltaket for å medføre risiko for store negative påvirkninger for naturmangfoldet eller kulturlandskapet. Uthuset er i samsvar med arealformålet. At det drives slått og beite på eiendommen anses positivt for nasjonalparken, naturen og allmenne interesser. Administrasjonen konkluderer med at kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, kommer føre var-prinsippet ikke til anvendelse.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning:

Naturmangfoldet anses ikke påvirket av tiltaket, jf. kunnskapsgrunnlaget.

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Arbeidene vil i seg selv ikke innebære miljøforringelse. Eventuelle skadebegrensende tiltak og kostnader ved disse skal eventuelt bæres av tiltakshaver.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Tiltakene vil kreve minimalt av maskiner og utstyr. Tiltaket anses ikke å påvirke naturmangfoldet negativt. Tiltakets plassering medfører ingen negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Konklusjon naturmangfold:

Omsøkt tiltak medfører ingen negative konsekvenser for naturmangfoldet eller økosystemet i området. Det er positivt at det drives slått og beite på eiendommen og at bruken av bygningen samsvarer med dette. Uthusets plassering kommer ikke i konflikt med allmenne interesser..

Administrasjonen anser hensynet bak naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 som ivaretatt og mener omsøkt tiltak bør godkjennes.»

Nasjonalparkforvaltningen slutter seg til kommunens konklusjon etter naturmangfoldloven. Det er ikke registrert naturverdier som vil skades. Under «samlet belastning» etter naturmangfoldloven § 10, skal virkningen av rimelig forventning til likebehandling av lignende søknader vurderes. Det kan være aktuelt med tilsvarende uthus noen ytterst få steder. I og med at slike uthus kan bidra til å oppnå forvaltningsplanens mål om skjøtsel av jordbruksarealene, vurderes presedensvirkningen ikke å gi uheldige følger i nasjonalparken.

Verneforskriften

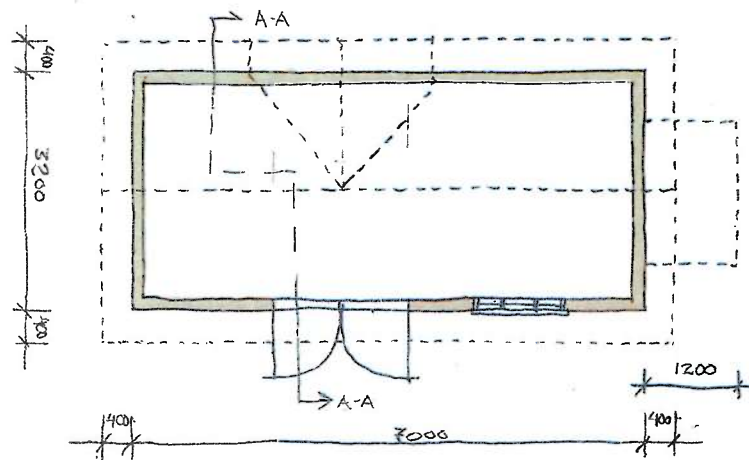
Oppsummert vurderer nasjonalparkforvaltningen at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for naturmiljøet eller skjærgårdslandskapet. Tiltaket vurderes heller ikke å gi uheldige følger for friluftslivet og det vises ellers til uttalelse fra Vestfold fylkeskommune hva gjelder kulturminneinteressene. Uthuset vurderes å bidra positivt til skjøtsel av øya, i tråd med føringene i forvaltningsplanen. Grunnlaget for å gi tillatelse til oppføring av uthuset til jordbruket etter verneforskriftens § 3.1.3 g anses derfor å være til stede.

Konklusjon

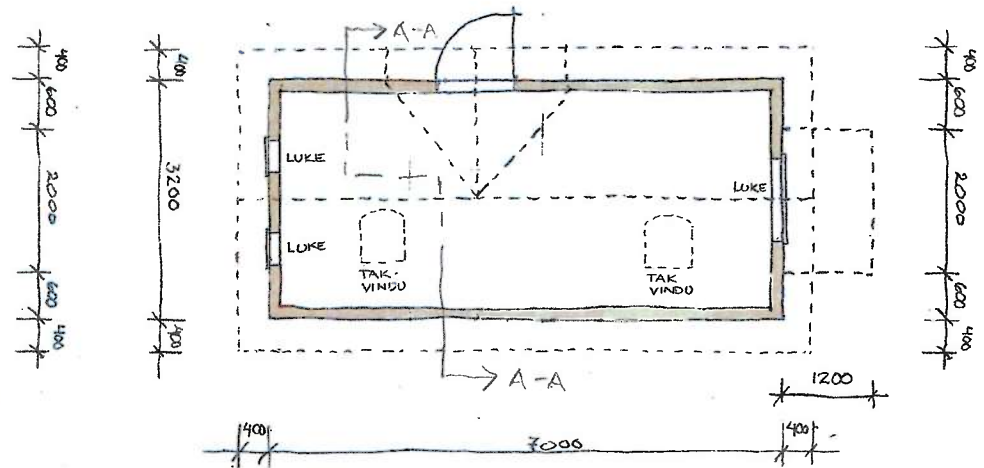
Med hjemmel i verneforskriften § 3.1.3 g anbefales tillatelse for nytt uthus for jordbruket på Lindholmen, gbnr. 136/1. Tillatelsen gis under henvisning til at:

- tilbygget ikke strider mot verneforskriftens formål, § 1, idet verneverdiene ikke påvirkes i nevneverdig grad
- uthuset vurderes å bidra positivt til skjøtsel av øya, i tråd med føringene i forvaltningsplanen

PLAN 1. ETASJE

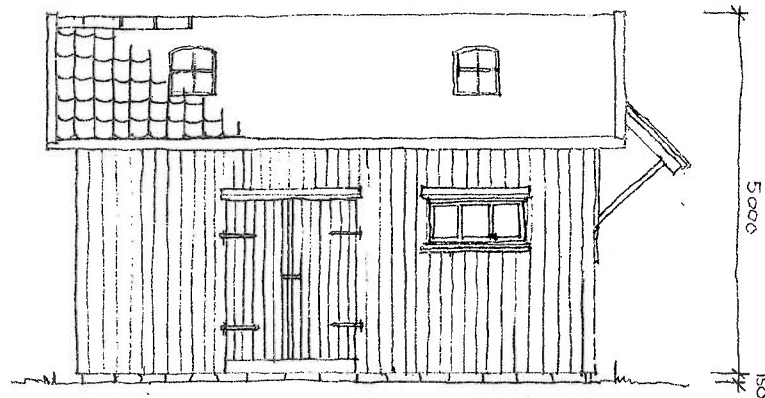

PLAN 2. ETASJE

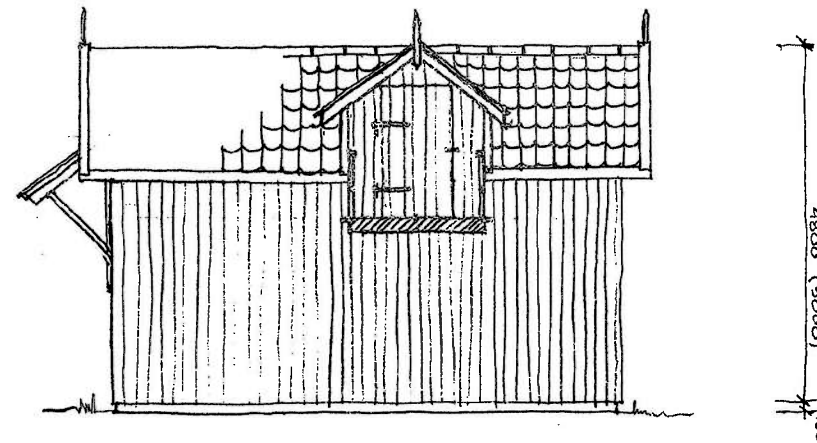
REVISJONER						 KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no	KB 3529 Lindholmen, uthus				Plan 1. og 2. etasje			
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		FILN. 29.09.2016 <small>Abolmes/Sørensen/PROSJEKTER/3500-3595/3529 Lindholmen/9529 ARK/3529 Tegninger-ARK/3529 Lindholmen p1</small>	MAL 1:100 FORM A4	SIGN. OCT KTRL MP	FASE Skisseprosjekt TYPE Forprosjekt	TEGN.NR. A-11	REV.NR.		

FASADE SYD-VEST

FASADE NORD-ØST

REVISJONER						KRISTIANSEN & BERNHARDT ARKITEKTUR PLAN INTERIØR PB 333 tlf. 33 37 84 84 3101 Tønsberg www.kbarkitekter.no	KB 3529 Lindholmen, uthus				Langvegg fasader	
	index	dato	beskrivelse	sign.	kontr.		FILN. DATO 29.09.2016 <small>Arkitekt Benoit PROSJEKTER 3500-3559/3529 Lindholmen 3529 ARK/3529 Tegninger-ARK/3529 Lindholmen.plt</small>	MAL 1:100 FORM. A4	SIGN. OCT KTRL. MP	FASE Skisseprosjekt TYPE Forprosjekt	TEGN.NR. A-26	REV. NR.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	20/2017	06.12.2017

Gbnr 132/4 - Mellom Bolæren - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - bruksendring av uthus til sommerovernatting

Forslag til vedtak

Under henvisning til verneforskriftens § 3.1.3 a gir nasjonalparkstyret tillatelse til omsøkt bruksendring av eksisterende uthus på gbnr. 132/4 ved Rønningen på nordvestsiden av Mellom Bolæren. Bruksendringen vil ikke være i strid med verneformålet, og vil ellers bidra positivt til å ivareta Rønningen som tradisjonell skjærgårdsbebyggelse. Bruksendringen vil også bidra til at flere får tilgang til naturopplevelser og friluftsliv i nasjonalparken.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Nøtterøy kommune har mottatt søknad om bruksendring av eksisterende uthus til annekts/sommerovernatting på gbnr. 132/4, Rønningen-området på Mellom Bolæren. Det søkes om bruksendring av eksisterende uthus på nordvestsiden av Mellom Bolæren. Uthuset har tidligere vært benyttet til hønsehus/sauedefjøs og er en del av tunet Rønningen som består av en kystledhytte, 2 uthus og en utedo.

Bygningen ønskes bruksendret til annekts/sommerovernatting for båtturister som tilleggssoverom til eksisterende kystledhytte. Bygningen vil brukes til overnatting i perioden mai– september. Overnattingen ønskes gjort tilgjengelig for allmennheten. Bruken innebærer et ønske om økt bruk av skjærgården og nasjonalparken.

Uthuset er SEFRAK-registrert, men bygningen er ikke vernet, fredet eller meldepliktig. Det skal ikke utføres bygningsmessige arbeider i forbindelse med tiltaket. Uthuset har et bebyggd areal på 27 m² og et bruksareal på 23 m².

Grunnlaget for avgjørelsen

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal "prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingen skal fremgå av beslutningen." Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Søknaden skal videre vurderes etter verneforskriftens § 3.1.3 a, hvor det fremgår at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruksendring av eksisterende bygninger. Vilkåret for at slik tillatelse kan gis er at bruksendringen ikke er i strid med verneformålene i forskriftens § 1.

Vurdering

Naturmangfoldloven:

Nøtterøy kommune, kommuneutvikling har foretatt en vurdering av bruksendringen etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12:

«§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget:

Naturmangfoldlovens § 8 innebærer at kommunen skal vurdere hvilket naturmangfold som kan påvirkes av vedtaket, hvilken tilstand naturmangfoldet har og hvilke effekter beslutningen vil ha på naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget skal gi myndighetene tilstrekkelig informasjon for å kunne vurdere hvilken vekt man skal legge på naturmangfoldet.

Kommunen skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap og arters bestandssituasjon, naturtypers ulbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Hovedregelen er at § 8 ikke stiller krav til innhenting av ny kunnskap, som f.eks. utarbeidelse av rapporter, registreringer etc. Innhenting av slik kunnskap skal kun kreves unntaksvis. En viktig kilde til kunnskap er ulike typer stedfestet informasjon publisert i offentlige databaser.

Naturbasen er et eksempel på en slik generell database og inneholder i hovedsak den informasjon kommunen trenger for å behandle en ordinær byggesak. Miljøstatus og Artskart inneholder ytterligere informasjon.

Lokaliteten på Mellom Bolæren omfatter engarealer og lågurtskog innenfor stranden nordvest mellom Vestre Rydningen og Nordre Jensesund. Området er i dag restaurert for å hindre gjengroing. Mellom Bolæren er beliggende i Færder nasjonalpark med tilhørende verneforskrift. Området er også et statlig sikret friluftsområde.

I 2002 ble lokaliteten registrert som naturtypen «slåttemark» for området Mellom Bolæren, Vestre Rydningen og Nordre Jensesund med et totalareal på 34 daa. Området er vurdert som et verdifullt kulturlandskap med stor kulturhistorisk interesse og stort biologisk mangfold.

Lokaliteten ble tidligere vurdert som lokalt viktig (C), da det ikke ble funnet karakterarter for verdifull kulturmark på grunn av gjengroing. I 2013 ble det tillagt vekt at engene er restaurert og at området har en viktig funksjon for insektfauna og stort potensial for å bli en svært verdifull englokalitet. Lokaliteten vurderes i dagens tilstand til viktig (B), med stor vekt på beliggenhet.

Iht. artskart er det ikke registrert arter av stor forvaltningsmessig interesse som påvirkes av tiltaket. Det er kun registrert arter kategorisert med svært høy risiko (SE) og livskraftig (LC) i nærheten av bygningene.

Omsøkte tiltak medfører noe økt bruk av området, men dette anses ikke å medføre risiko for store negative påvirkninger for naturmangfoldet eller naturtypen. Det vektlegges at det ikke skal oppføres ytterligere bebyggelse og at det kun gjøres mindre bygningsmessige arbeider. Det anses positivt at området skal benyttes av allmennheten for å bidra til økt bruk av

skjærgården og nasjonalparken og for å sikre friluftsliv. Naturmangfoldet anses ikke å bli skadelidende som følge av bruksendringene. Administrasjonen konkluderer med at kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig vurdert for å kunne gi tillatelse til tiltakene.

§ 9 – Føre-var-prinsippet:

Før vedtak fattes skal det foreligge tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger vedtaket kan ha for naturmiljøet for å unngå vesentlig skade på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet får bare anvendelse når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkningene på naturmangfoldet.

Etter administrasjonens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning:

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Omsøkte tiltak medfører som nevnt noe økt bruk av området, men dette anses ikke å medføre risiko for store negative påvirkninger på naturmangfoldet, kulturlandskapet eller naturtypen. Økt bruk av kulturlandskapet kan derimot være positivt for landskapet i form av forhindret gjengroing, samt stell og vedlikehold av området og bygninger. Det vektlegges at det ikke skal oppføres ny bebyggelse og at det ikke skal gjøres naturinngrep. Det anses positivt at området skal benyttes av allmennheten for å sikre friluftsliv. Naturmangfoldet på eiendommen anses ikke påvirket negativt av tiltaket eller av andre påvirkningsfaktorer

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Arbeidene vil i seg selv ikke innebære miljøforringelse. Eventuelle skadebegrensende tiltak og kostnader ved disse skal eventuelt bæres av tiltakshaver.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Prinsippet i § 12 tar sikte på å unngå skade eller begrense skade på naturmangfoldet ved valg av driftsmetoder, teknikk og lokalisering. Valget skal skje etter en samlet vurdering av naturmangfold og økonomiske forhold og gi de beste samfunnsmessige resultater. Best mulig driftsmetode kan omfatte tidspunkt for aktivitet, redskapsbruk, frakt og avbøtende tiltak.

Det skal ikke utføres større bygningsmessige arbeider eller oppføres ny bebyggelse. Det er derfor ikke behov for anleggsmaskiner eller anleggsvei. Tiltakets plassering medfører ingen negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Nøtterøy kommunes konklusjon naturmangfold:

Omsøkt bruksendring medfører ingen negative konsekvenser for naturmangfoldet, kulturlandskapet eller naturtypen i området. Administrasjonen anser hensynet bak naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 som ivaretatt og mener omsøkt tiltak bør godkjennes.»

Nasjonalparkforvalter viser til kommunens grundige vurderinger etter naturmangfoldlovens § 7, og slutter seg til disse. Når det gjelder spørsmålet om samlet belastning etter naturmangfoldlovens § 10, bør også tiltaket vurderes opp mot mulig presedens for tilsvarende bruksendringer andre steder i nasjonalparken. Innenfor nasjonalparken er det en rekke bygninger, de fleste knyttet til fritidsbebyggelse. Flere av disse har uthus som kan tenkes omsøkt bruksendret til beboelse. Foreliggende sak gjelder offentlig eiet bebyggelse som benyttes som kystledhytte, og hvor uthuset ønsket tatt i bruk som et tilleggssoverom for kystledhytta. Dette vil bidra til å øke allmenn tilgjengelighet til nasjonalparken, i tråd med delformålet for friluftsliv i verneforskriften. Utvidelse av boligarealet ved bruksendringer på private fritidseiendommer vil normalt øke privatiseringsgraden, og kan ikke direkte sammenlignes med foreliggende søknad. Nasjonalparkforvalter kan derfor ikke se at omsøkt

bruksendring vil ha vesentlig presedensvirkning for annen bebyggelse i nasjonalparken.

Verneforskriften

Verneforskriftens § 3.1.3 a åpner som tidligere nevnt for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruksendring av eksisterende bygninger. Vilkåret for at slik tillatelse kan gis er at bruksendringen ikke er i konflikt med verneformålene i forskriftens § 1. Det følger av vurderingene av tiltaket etter naturmangfoldloven at bruksendringen ikke vil ha negative konsekvenser for naturtyper eller naturmiljø for øvrig. Det anses som positivt at bygningen restaureres og vedlikeholdes som del av den tradisjonelle skjærgårdsbebyggelsen.

Bruksendringer medfører heller ingen byggetiltak, og påvirker derfor heller ikke skjærgårdslandskapet. Bruksendringen vil medføre noe økt bruk, men vil samtidig bidra til at flere vil få tilgang til naturopplevelser i nasjonalparken.

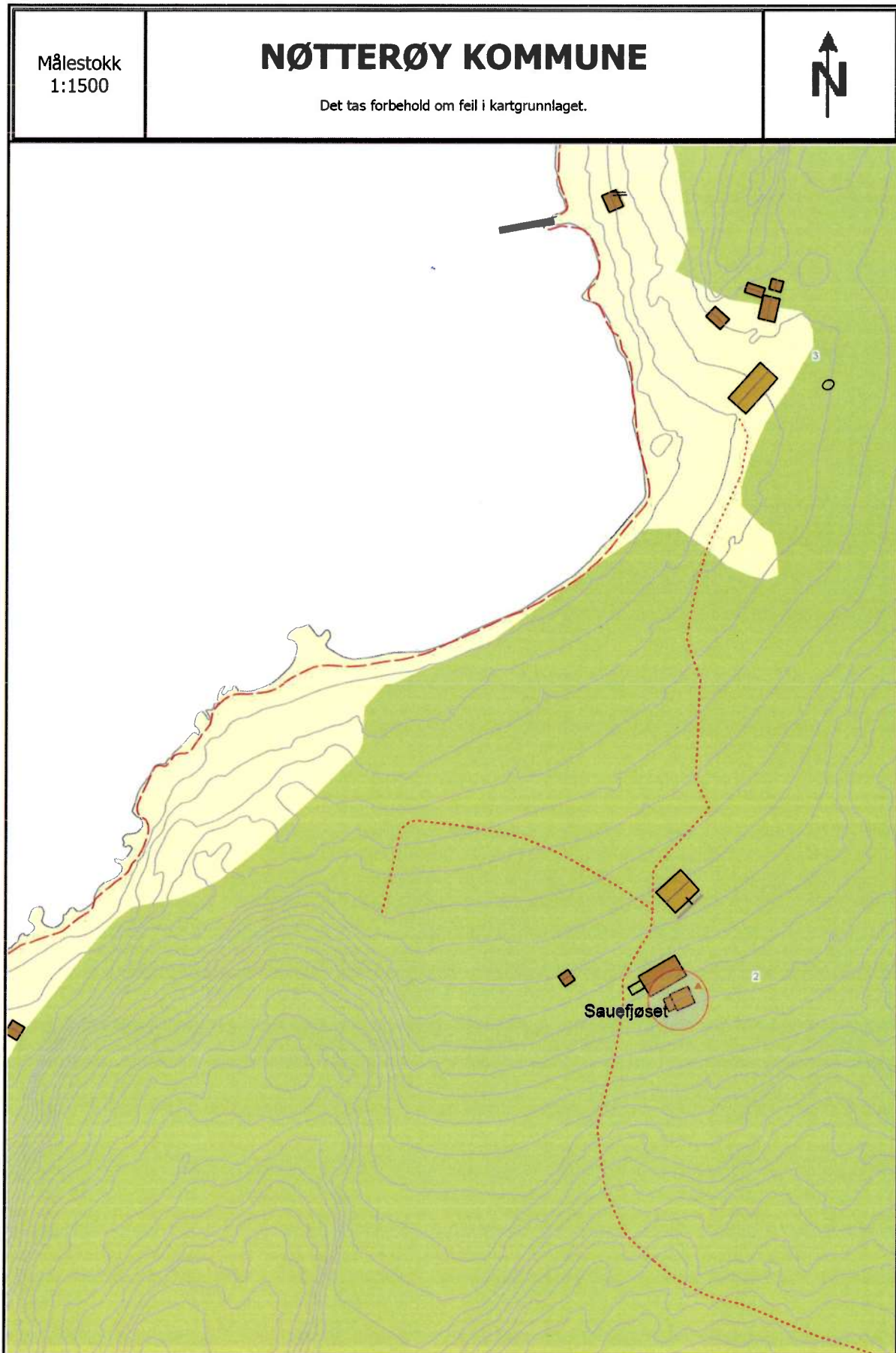
Konklusjon

Under henvisning til verneforskriftens § 3.1.3 a bør det gis tillatelse til omsøkt bruksendring av eksisterende uthus på gbnr. 132/4 ved Rønningen på nordvestsiden av Mellom Bolæren. Bruksendringen vil ikke være i strid med verneformålet, og vil ellers bidra positivt til å ivareta Rønningen som tradisjonell skjærgårdsbebyggelse. Bruksendringen vil også bidra til at flere får tilgang til naturopplevelser og friluftsliv i nasjonalparken.

Vedlegg:

Situasjonsplan 1 : 1500

Færder nasjonalpark

Dato: 20.11.17

Restaurering av kystmiljøet i Skagerak

De fire marine nasjonalparkene er trukket inn i utvikling av et program for restaurering av marine naturtyper og økosystemer. Nasjonalparkforvalter deltok derfor den 7. november på et arbeidsmøte den 7. november ved Havforskningsinstituttet, Arendal. Oppdraget er gitt til Havforskningsinstituttet fra Miljødirektoratet.

Neste fase i arbeidet vil være å arrangere en internasjonal workshop til våren. Målet er:

- å få oversikt over erfaringer og planer i ulike deler av Skagerak og Kattegat
- å velge ut aktuelle tiltak

Det synes klart at de marine nasjonalparkene i Norge er aktuelle som modellområder for utprøving av tiltak. Eksempler på tiltak kan være:

- økt bruk av bevaringsområder
- regulering av fiskeredskap, slik at uttak ikke truer ressursgrunlaget og balansen i økosystemene
- redusert tilførsel av næringssalter og jordpartikler fra elver
- bedre styring av inngrep i gruntvannsområder
- redusere tilførsel av miljøgifter
- bekjempelse av svartlistede arter
- utplanting av ålegras
- opprydding av marint avfall
- utprøving av forvaltningsmodeller der flere organisasjoner samarbeider tett (den marine forvaltningen er fragmentert)

I det videre arbeid er det viktig å innrette dette arbeidet slik at man ikke overlapper med tunge prosjekter som allerede er i gang, for eksempel:

- Krafttak for kysttorsken
- Nasjonal handlingsplan for stillehavsøsters
- Nasjonale handlingsplaner for marint avfall

Det vil bli lagt fram en sak til styret nå vi vet noe mer om prioriteringene i dette programmet.

Vedlagt følger:

- Program for arbeidsmøte i Arendal 7. november
- Powerpoint innlegg fra Færder nasjonalpark

På vegne av Miljødirektoratet inviteres det til et innledende møte om restaurering av kystmiljøet i Skagerrak. Målsetningen er å sette denne problemstillingen på dagsorden og dele erfaringer mellom forvaltere og forskere i de nordiske fagmiljøene langs Skagerrak/Kattegat, for å kunne arrangere en felles Nordisk workshop våren 2018.

RESTAURERING AV KYSTMILJØET I SKAGERRAK

Møtested: Havforskningsinstituttet Flødevigen
Dato: 8. november
Klokkeslett: kl 09.30 -16

9.30 - 10.00 KNALLGOD KAFFI !

10.00-10.15 Velkommen til Sørlandet (HI)

10.15-10.30 Bakgrunn for samlingen (Miljødirektoratet)

10.30-11.30 Utfordringer og status for kystmiljøet i Skagerrak (Mdir, Fdir, nasjonalparkforvaltere, fylkesmenn)

11.30-12.15 LUNCH

12.15-13.15 forts. Utfordringer og status for kystmiljøet i Skagerrak (Mdir, Fdir, nasjonalparkforvaltere, fylkesmenn)

13.15-14.00 Tema

- Hva ligger i økosystemrestaurering? Noen eksempler (HI)
- Problemstillinger og erfaringer fra det europeiske MERCES-programmet (Marine ecosystem restoration in changing European seas) (NIVA)
- Restaurering av ålegress i Sverige (P-O Moksnes)

14.00-14.15 KAFFI & KAKE

**14.15-16.00 Hvordan tar vi dette arbeidet videre?
Innledende planlegging av Nordisk Workshop vår 2018
Valg av arbeidsgruppe for gjennomføring av arrangement.**

Navn på de ulike programpostene kommer på plass innen kort tid.

*Havforskningsinstituttet Flødevigen
Nye Flødevigveien 20
4817 His*

Færder
nasjonalpark

Restaurering av marine økosystemer

Arendal 7. november 2017

Bjørn Strandli

Færder
nasjonalpark

Kystmiljøet, utfordringer

- Næringsalter, nedslamming, formørkning av vannmasser, økt erosjon, mer intensiv dyrking og stor lekkasje av næringsalter
- Klimaendringene
- Miljøgifter, i havner industriområder og opplagsområder, plastavfall
- Flere fiskeslag er i ferd med å bli borte, årsaker: svekket livsmiljø, overfiske

Færder
nasjonalpark

Utfordringer

- Ubalanse mellom øvre og nedre del av næringskjeder, eks. påvekstlager i ålegrasenger
- Selektivt fiske (leppefisk)
- Svartlistede arter
- Tekniske inngrep, havner, mudring, moringer og bøye havner
- Temperaturendringer, marint avfall, svartlistede arter: gjøre noe der vi kan påvirke og der handlingsplaner ikke allerede er i gang

Færder
nasjonalpark

Tiltak

- Reduksjon av næringssalter og erosjon, oppfølging av vanndirektiv 20/21
- Bevaringsområder: hummer torsk mfl.
- Beskyttelse av gruntvannsområder, pbl., ordensforskrift havne og farvannslov
- Opprydding av gamle synder: avfall på bunnen, industri, opplagsplasser
- Fjerning av stillehavsøsters på utvalgte steder

Færder
nasjonalpark

Prosjekteksempler

- Sandefjordsfjorden: miljøgifter, tildekking, restaurering (170 mill.)
- Viksfjorden: eutrofiering – restaurering (10 mill.)
- Krafttak for kysttorsken: restaurering av marine naturtyper, bevaringsområder (6 mill.)
- Hummerfredningsområder: restaurering av hummerbestand
- Bevaringsområder for kysttorsk (under oppstart)

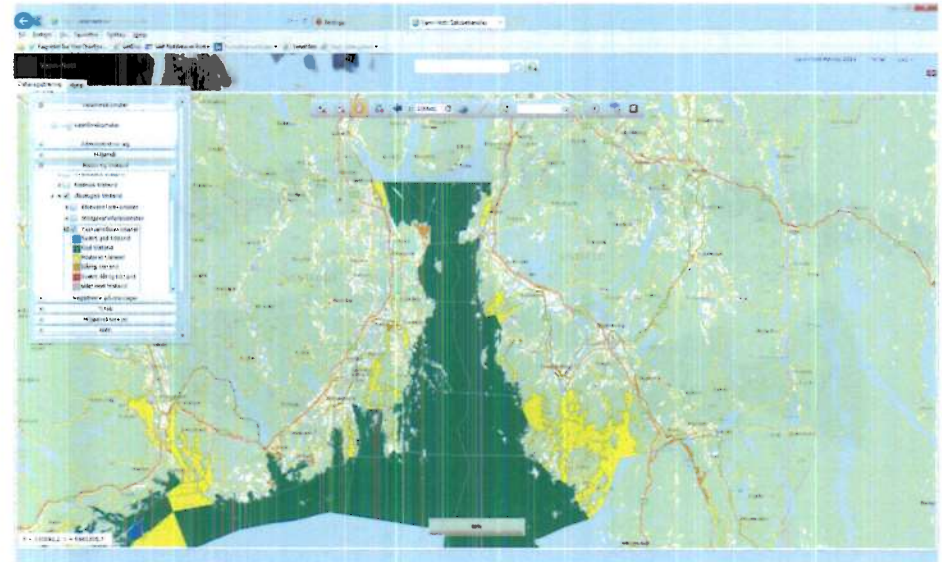

Færder
nasjonalpark

Utfordringer i forvaltningen

- Ulikt kunnskapsgrunnlag forståelse av utfordringer
- Ulike prioriteringer av tid og ressurser
- Fragmentert forvaltning
- Faglige tradisjoner: terrestrisk miljø – marint miljø
- Krafttak for kysttorsken, et godt eksempel på et arbeid som omfatter flere sektorer og nivåer

Færder
nasjonalpark

Forvaltning

- Kommuner
- Fylkesmenn
- Fylkeskommuner
- Landbruket
- Kystverket
- Fiskeridirektoratet
- Statlige miljømyndigheter
- Områdestyrer for verneområder
- Forskningsmiljøer
- Eks. på samarbeid: oppsyn

Færder
nasjonalpark

Veien videre, prioriteringer

- Fornyet og forsterket fokus på næringsalter og nedslamming, politisk initiativ mot landbruk og kommuner, forsterkning av arbeidet med vanndirektivet
- Utprøving av metoder
  - Bevaringsområder/regulering av fiske, gjenvinne balanse i økosystemer
  - Restaurering av ålegrasenger: planting, tilførsel av oksygen mv.

Færder
nasjonalpark

Prioriteringer

- Noe er vanskelig å styre, eks. temperatur, spredning av fremmede arter
- Styring av aktivitet i gruntvannsområder, havn, tekniske installasjoner, mudring
- Fremmede arter ?
- Mer aktiv bruk av kommuneplan, reguleringsplan og ordensreglement etter havneloven
- Økt samarbeid om oppsyn
- Prioritere utprøving av sektorovergrepene modeller
- Kunnskapsgrunnlaget må styrkes, marin økologi, oversikt over de marine naturtypene
- Forvaltningsplan for Oslofjorden

Færder
nasjonalpark

Prioriteringer, bruk de marine nasjonalparkene

- Nasjonalparken gir oppmerksomhet til arbeidet og god mediedekning, velegnede utstillingsvinduer
- Et godt tverrfaglig fagmiljø under utvikling
- Betydelig politisk engasjement

Færder nasjonalpark

Dato: 20.11.17

Arbeidet med en besøksstrategi for Færder nasjonalpark

Oppstart av arbeidet med en besøksstrategi ble behandlet i nasjonalparkstyret i mars og er nå startet opp med innleid bistand fra Oslofjordens friluftsråd.

Sekretariatet har vært på nasjonal konferanse i Tromsø om besøksstrategier og gruppen som skal lede arbeidet har hatt sitt første møte. Det er laget en framdriftsplan og så langt er det gjennomført tre dialogmøter med hhv. reiselivet, frivillig sektor og ulike fagmiljøer/grunneiere om sårbarhet i nasjonalparken.

Dialogmøtene bekrefter veldig samstemt den strategien som er valgt i forvaltningsplanen:

- legge tungt til rette i noe få, robuste områder i randsonen
- satse videre på den lette, mer forsiktige bruken av selv nasjonalparken

Dialogmøtene understreker veldig tydelig at informasjonstavler, vedlikehold/fornyelse av toaletter, brygger, merking av stier, renovasjon og kildesortering er viktig.

Forvalter tar sikte på at et råutkast kan foreligge på nyåret, som grunnlag for å søke midler til bl.a. informasjonstavler i 2018. Planen er at dokumentet skal være klar til behandling i nasjonalparkstyret styret ca. 1. mars og at det deretter sendes på høring. Slutføring av arbeidet og trykking/publisering av dokumentet skal etter planen skje mot slutten av annet halvår 2018.

Vedlagt:

- Innspill på tiltak i dialogmøtene
- Utkast til disposisjon for besøksstrategien (dokument på 15- 20 sider).

Færder nasjonalpark

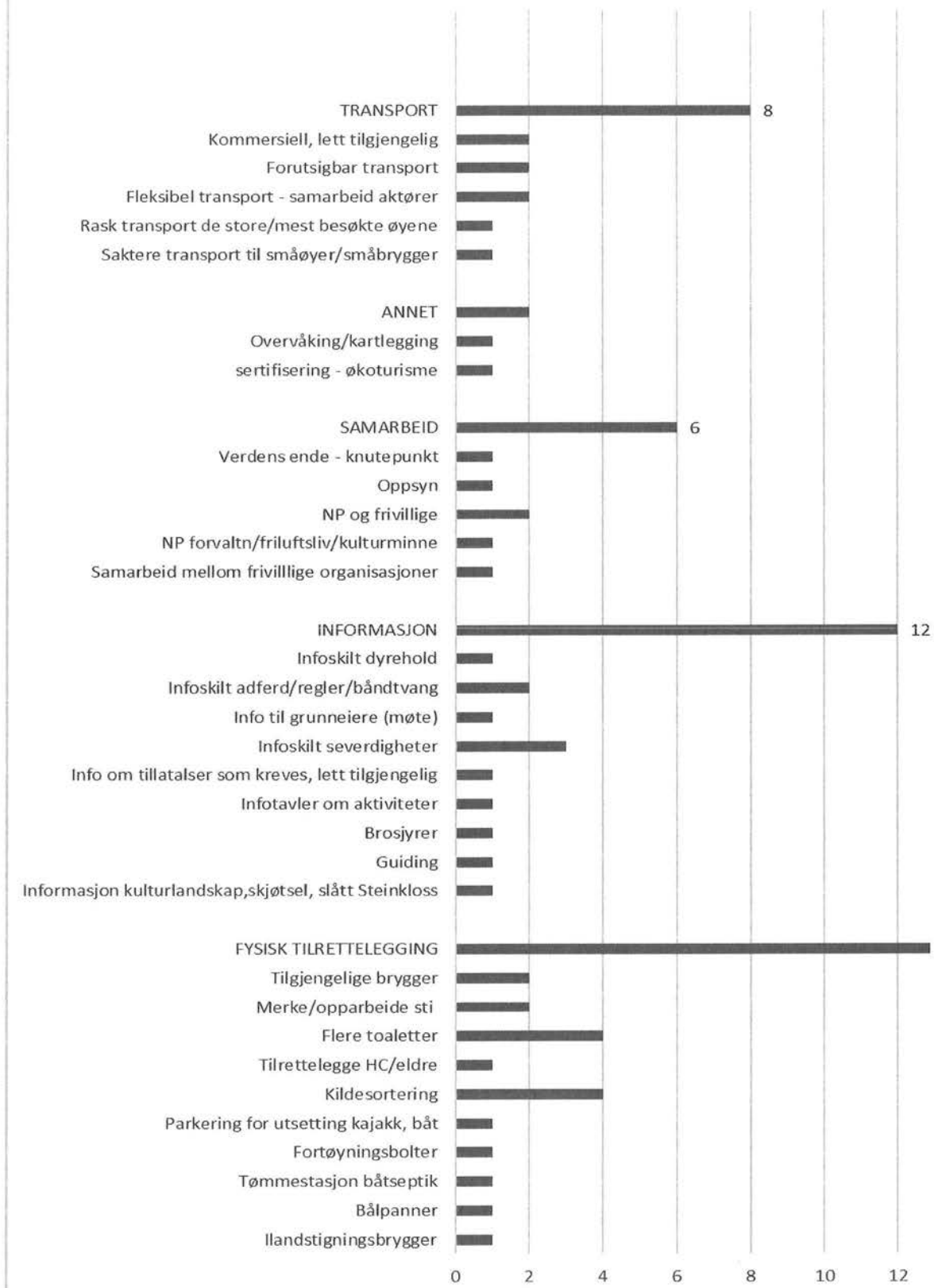
Dato: 24.11.17

Besøksstrategi, Færder nasjonalpark

Innhold

1. Innledning
  - 1.1 Besøksstrategiens formål
  - 1.2 Kort om rammeverk
    - 1.2.1 Verneforskriften
    - 1.2.2 Forvaltningsplan for Færder nasjonalpark
    - 1.2.3 Merkevarerstrategi for Norges nasjonalparker
2. Situasjonsanalyse
  - 2.1 Oppsummering kunnskap
    - 2.1.1 Sårbare naturverdier og kulturminner
    - 2.1.2 Reiseliv
    - 2.1.3 Den besøkende
    - 2.1.4 Besøkssenter nasjonalpark Færder
    - 2.1.5 Annen relevant kunnskap
(eks. innfallsporten Østre Bolæren, Tønsberg havn, vertskapskurs, UKL, skoleprosjekter, naturveiledning)
  - 2.2 Sammenstilling av kunnskap, muligheter og utfordringer
3. Mål og strategier
  - 3.1 Hovedmål
  - 3.2 Strategier og tiltak
4. Tiltaksplan

ØNSKEDE TILTAK

2

---

d)

Færder nasjonalpark

Dato: 22.11.17

Nye medlemmer til nasjonalparkstyret

I og med at Nøtterøy og Tjøme har hatt et valg knyttet til kommunesammenslåingen, må det oppnevnes nye representanter fra nye Færder kommune, med funksjonstid fram til neste kommunevalg. I kommunestyremøte den 15.11. ble det gjort følgende vedtak:

FKS- 17/020 Vedtak:

Følgende er nominert som representanter til styre i Færder nasjonalpark fra 2018:

Representanter:

1	Richard Fossum	SP
2	Bente Kleppe Bjerke	A
3	Roar Jonstang	H
4	Tone Skalpe Bjørnli	V

Vararepresentanter

1	Erik Asmyhr	Felles
2	Cathrine Palm Spange	A
3	Maria Elisabeth Studsrød	H
4	Live Myhre Tandberg	V

Formelt er det Miljødirektoratet som oppnevner nasjonalparkstyret. Saken sendes derfor nå fra kommunen til direktoratet for oppnevning. Det femte styremedlemmet (Rune Hogsnes fra Vestfold fylkeskommune) er oppnevnt for fire år og blir sittende i styret fram til neste kommune/fylkestingsvalg).

e)

Færder nasjonalpark

Dato: 22.11.17

Møteplan 2018, forslag

21. mars
20. mai
19. september
12. desember

